ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 131 (3613).

5 ИЮЛЬ ЧОРШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

● Янгийўлдаги «Ленинград» колхозида ўз меҳнати билан кўпчилик ҳурматига сазовор бўлган механизатор-звено бошлиқлари кўп. Булар орасида Абдусодиқ Маматов, алоҳида эътиборга эга. У раҳбарлик қилаётган звенода бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш мажбурияти олинган. Адр ерларда техникани моҳирлик билан бошқараётган ва шу кунларда мўл ҳосил тўплаш учун астойдил курашаётган бу звено аъзолари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига муносиб совға тайёрлаймиз, деб айтмоқдалар.

● 2-«Пискент» совхозида ҳам дала ишлари намунали олиб борилмоқда. Ғўза ўсиб ривожланаётган шу кунларда пахтакорлар уни юқори сифатли парвариш қилиш ва кеча-кундуз қондириб суғоришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Эрта озиқлантирилаётган ва вақтида яхши суғорилаётган ғўзалар текис шоналаб ёппасига гулламоқда ва тугунчалар ҳосил қилаётир. Суратларда: (чапда) Янгийўлдаги «Ленинград» колхозининг ишчан звено бошлиғи А. Маматов. (ўнгда) Бўкадаги 2-«Пискент» совхозининг моҳир сувчиси А. Ғафуров далаларга сув тарамоқда.

А. Абалян фотолари.

ФОТОЛАВҲАЛАР

ҒАЛЛА ТАЙЁРЛАШ ПЕШҚАДАМЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети дон экинларини ўриб олиш, давлатга ғалла топшириш ва уруғлик фондларини жамғариб қўйиш юзасидан республика областлари ва районлари ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма қизил байроғи республика районлари ўртасида яхши натижаларга эришганлиги учун областимизнинг **Ўрта Чирчиқ районига** (район партия комитетининг секретари **Мираҳмедов**, район ижроия комитетининг раиси **Назаров**, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Ортиқхўжаев** ўртоқлар) берилди. Шунингдек, бу районга 500 сўм пул мукофоти ажратилди.

* * *

Область партия комитети ва область ижроия комитети июнь ойининг учинчи ўн кунлигида районлар, совхоз ва колхозларнинг дон етиштириш ва давлатга сотиш бўйича иш якунларини қараб чиқдилар:

Область партия комитети ва ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ўрта Чирчиқ районига** (район партия комитетининг секретари **Мираҳмедов**, район ижроия комитетининг раиси **Назаров**, район комсомол комитетининг секретари **Муталов**, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Ортиқхўжаев**, «Узсельхозтехника» бирлашмасининг район бўлими бошқарувчиси **Меликкарамян** ўртоқлар) берилди.

Кўчма Қизил байроқ **Ўрта Чирчиқ районидаги «Ғалла-қудуқ»** совхозига (директори **Гриценко**, бош агрономи **Султонов**, ишчилар комитетининг раиси **Ғафуров**, бош инженер **Лупарев** ўртоқлар) берилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги **«Полярная звезда» колхозига** (раиси **Ким Пен Хва**, партия ташкилотининг секретари **А. Тё**, бош инженери **Пак**, бош агрономи **Е. Тён** ўртоқлар) берилди.

МОСКВАДА ОЧИЛГАН 1967 ЙИЛГИ ХАЛҚАРО КИТОБ ВИСТАВКАСИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети халқаро китоб виставкаси қатнашчиларини ва улар орқали социалистик мамлакатлар авторларининг катта коллективини, нашриёт, полиграфия корхоналари ва китоб савдоси ходимларини самимий табриклайдилар.

Москвадаги халқаро китоб виставкаси Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги арафасида ўтказилмоқда. Виставка экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришда социализм жуда катта ютуқларга эришганлигини ёрқин ва ишонарли тарзда кўрсатиб турибди.

Социализм мамлакатларида китоб меҳнаткашларнинг содиқ маслаҳатчиси ва мураббийси бўлиб қолди. Китоб марксизм-ленинизм буюк идеяларини, коммунизм тўғрисидаги ҳақиқатни омма орасига олиб бормоқда, мазлум халқларни империализм ва мустамлакачиликка қарши, озодлик ва миллий мустақиллик учун курашга чорламоқда.

Социалистик давлатларда китоб нашр этиш халқ манфаатларини кўзлаб, миллион-миллион омманинг революцион онглилигини ўстириш йўлида ривожланмоқда, уларни ватан ва жаҳон маданияти ҳазиналаридан баҳраманд қилмоқда.

Москвада очилган халқаро китоб виставкаси, социалистик мамлакатлар нашриётларининг қардошларча алоқалари кенгайганлиги янги дунё барпо этишда маънавий бойликлар ва амалий тажрибани ўзаро айирбошлашга ёрдам беради.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети китоб нашр этиш ишини бундан буён ҳам ривожлантиришда, социалистик, коммунистик жамият қурилаётган буюк замонага муносиб китоблар нашр этишда виставка қатнашчиларининг катта муваффақиятларга эришувларини тилайдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

АДРЛАРДА МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН

Звенога бошлиқ бўлган куним эртасига дала айланиб, звено аъзолари билан гаплашдим. Маълум бўлишича 48 гектар ернинг ярмисини ўт босиб кетган экан. Звено аъзолари билан бамаслаҳат ерни тозалашга киришдик. Ажриқ, ғумай, шўра илдизларини териб олиб бир ерга тўплаб ёқиб юбордик. Сўнгра ерни механизмлар, одамлар кучи билан текислаб уруғ ташладик. Лекин табиат инжиқликларига дуч келдик. 4—5 марта ёмғир, сел ёғди. Шунга қарамай яхши ишланган ерларга ташланган уруғ бир текисда униб чиқди. Фурсатни қўлдан бой бермадик. Рулга ўтириб ерни трактор билан кўндалангига юмшатдик. Кейин ягана қилинди. Озиқлантириб қаторларга сув тарадик. Камҳосилли ерларга икки марта озуқа берилди. Бу эса ғўзаларимизнинг тезроқ шоналашини таъминлади. Шундан бери ишни бўшаштирганимиз йўқ. Сув танқислигига қарамай кўчатларни қондириб суғоришга ҳаракат қиляпмиз. Ҳар бир литр сувдан тежаб-тергаб фойдаланяпмиз. Ҳар бир культивациядан кейин 10—15 кун ўтади. Кейин агрономнинг маслаҳати билан ўсимликнинг талабига қараб сув тараймиз. Ерларимиз қия, нотекис. Шунинг учун ҳам тез-тез сув қўйиб турмасак ғўзамиз чанқаб қолиши мумкин. Мен барча майдонлардаги ғўзаларни ўзим культивация қилаяпман. Ишдан ҳеч зерикмайман. Тракторнинг иш органларини доимо соз ва аниқ ишлашини таъминлаяпман. Олдинлари 45 сантиметргача чуқурликда культивация қилдим. Ғўзалар яхши ривожланмоқда. Биз ҳозирги пайтда экинни 18—20 сантиметр чуқурликда, 35—40 сантиметр кенгликда культивация қиляпмиз. Уларнинг атрофини доимо юмшоқ бўлишига эришяпмиз. Ёввойи ўтларнинг ўсишига йўл қўймаяпмиз.

Мен эрталаб соат 5 дан 12 гача ишлайман. Бу вақтда тупроқ юмшоқ бўлади. Кесак кўчмайди. Кун исиши билан дам оламан. Кечки салқинда ишни бошлаб, қош қорайгунгача далада бўламан. Ҳар бир кун баракали бўлаяпти. 7—8 гектар ерга ишлов беряпман. Биргал узунасига культивация қилган бўлсам, кейин ўша майдондаги ғўза кўндалангига ишланади. Бу эса ғўзаларнинг тез ривожланиб, ҳосил шохларининг кўпайишига сабаб бўлмоқда.

Биз чигит экиш олдидан майдонлардаги бегона ўтларнинг илдизларини йиғиштириб олганлигимиз учун ҳам бу йил унчалик ўт бўлмади. Тўғри, биринчи сувдан кейин баъзи карталарда ўт чиқди. Дарҳол тупроқнинг юмшоқ пайтидаёқ бегона ўтларнинг илдизи билан суғуриб олдик. Бу эса яхши натижалар берди.

Шуни ҳам айтиш керакки, звеномиздаги барча майдонлар колхозчиларнинг куч ва ҳаракатига қараб бўлиб берилган. тахтачалар қоқиб қўйганмиз. Улар кўчатнинг бут бўлишига жавобгар. Ўт босиб кетмаслиги учун доимо кўз-қулоқ бўлиб туришипти. Ҳар ўн беш кунда колхозчиларнинг участкалари мутахассислар ёрдами билан қабул қилинади. сўнгра ҳақ ёзиладИ. Агар бирон колхозчи ўз ишини сифатсиз бажарган бўлса, қатор ораларига ишлов беришни бўшаштириб, ғўзани ўтга бостириб юборса ундай ҳолда ҳақ ёзилмайди. Ишни қайта бажариш ва ўтдан тозалаш муддати белгиланади. Иш кўнгилдагидек бўлгандан кейингина ҳақ ёзилади. Шундай фактлар ҳам борки. баъзи звено аъзолари ўзларига бириктилган жойлардаги ғўзаларни меҳр билан парвариш қилиб ўсишини таъминлаб, бўш вақтларида бошқа кишиларга ёрдам ҳам бериб туришади. Звеномизнинг илғор аъзоси Риҳси Йўлчиева 5 гектар ер олган. Ери топ-тоза. Биринчи чопиқни жуда сифатли ўтказди, ўт илдизи билан йўқотилди. Шунинг учун бир ярим ҳафтагача пайкал оралаМади. Бу вақт ичида у Раъно Ҳайитбоевага ёрдам қилди. Раъноxон кечки мактабда ўқирди. У имтиҳонга тайёргарлик кўрди. Риҳси Йўлчиева эса унинг ерида ишлаган вақти учун ҳам ҳақ олди.

Бизда 26 киши бор. Улар бирбирлари билан иноқ, кўмакдош. Сувчилар ҳам бўш вақтларида звено аъзоларига кўмаклашиб ундабунда кўринган шўра, гумайларни юлиб ташлашади.

Бизда июнь ойи баракали бўлаётир. Қатор ораларига уч марта ишлов берилди. Узунасига ва кўндалангига культивация қилиниб озиқлантирилди. Икки марта сув қўйилди. Буларнинг ҳаммаси ижобий натижалар берди. Ҳозир экин майдонларимизнинг ярмидан кўпроғи қийғос гулга кирди. Эришилган ютуқлар билан кифояланиб қолмаймиз. Июль ойида ҳам яна тер тўкиб баракали ишлаймиз. Икки марта сув ва культивация қиламиз. Ўқариққа экилган ғўзаларни яна бир бор чопиқ қиламиз. Биз гектаридан 30 центнердан хирмон кўтаришни асосий мақсад қилиб қўйдик. Звеномиздаги 25 гектар майдон машина теримига ажратилган. Буни ҳам ҳозирдан бошлаб машинабоп қилиб ўстиряпмиз. Пахтакорларимиз ҳар бир кундан тўғри ва самарали фойдаланиш учун астойдил курашяптилар. Мен ҳам ўзимга юклатилган вазифани сидқидилдан бажариш йўлида астойдил ҳаракат қиляпман. Бизнинг куч ва ғайратимиз ўзимизга юклатилган вазифани тўла-тўкис бажаришга қаратилган. Биз юбилей вахтасида туриб ишлаб зиммага олган юксак вазифани шараф билан бажарамиз. Биз билан мусобақадош Баҳром Акажонов бошлиқ звено аъзоларини ҳам мўл ҳосил тўплашга чақирамиз.

Қ. ҚУШОҚОВ,
Янгийўл районидаги «Москва» колхозининг звено бошлиғи.

ПЛАН ИККИ БАРАВАР

«Паркент» совхозининг ғаллакорлари Ватанимизнинг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақани кучайтириб, бу соҳада ажойиб меҳнат ғалабасига эришдилар. Кеча совхоз 3500 центнер ғалла топшириб, йиллик планни ошириб бажарди. Ғаллакорлар яна пландан ташқари 5500 центнер дон етказиб бериш, бу билан юбилейга муносиб совға тайёрлаш учун курашмоқдалар.

ИЛҒОР САБЗАВОТЧИЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети ва область ижроия комитети шу йил 1 июлгача районлар, совхоз ва колхозларнинг сабзавот, картошка ва мева етиштириш ва давлатга сотиш бўйича иш якунларини қараб чиқди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районига** (район партия комитетининг секретари **Камолов**, район ижроия комитетининг раиси **Тожиев**, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи **Убайдуллаева**, район комсомол комитетининг секретари **Раҳимжонова**, тайёрлаш конторасининг директори **Акромов** ўртоқлар) берилди.

Калинин районидаги **«Қорасув» совхозига** (директори **Дадахўжаев**, партия ташкилотининг секретари **Ёқубова**, ишчилар комитетининг раиси **Файзуллаев** ўртоқлар) берилди.

Калинин районидаги **Оржоникидзе номли колхозга** (раиси **Жўраев**, партия ташкилотининг секретари **Раҳимжонов** ўртоқлар) берилди.

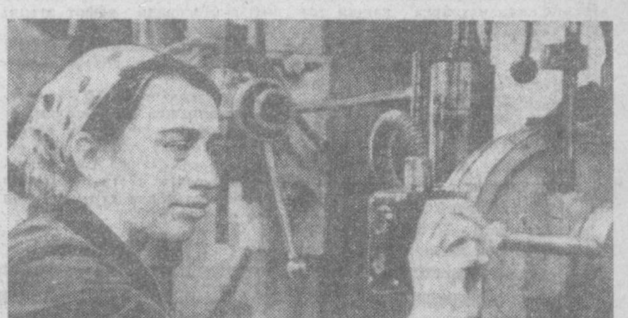

Агрегатни моҳирона бошқараётган бу аёл Тошкентдаги экскаватор-ремонт заводида ишчанлиги билан катта обрў қозонган. Ўртоқ Рима Ганина бундай эътиборга ўз иш нормасини мунтазам 120—130 процентдан адо этиши туфайли эришди. Суратда: ўртоқ Р. Ганина иш устида.

А. ТУРАЕВ фотоси.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

4 июлда Тошкент область партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш ишида область партия комитетининг аъзолари ва аъзолигига кандидатлари, область партия комитети ревизия комиссиясининг аъзолари, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, шаҳар ва район газеталарининг редакторлари, халқ контроли комитетларининг раислари, йирик корхоналар, колхоз ва совхозлар, қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари ва партия ташкилотларининг секретарлари олий ўқув юртлари ва илмий тадқиқот институтларининг раҳбарлари қатнашдилар.

Актив йиғилиши Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов**нинг «КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми республика партия активи йиғилишининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисидаги докладини тинглади ва муҳокама қилди.

Докладни муҳокама қилишда Киров район партия комитетининг биринчи секретари **Ш. С. Аҳмадалиева**, Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари **К. А. Максимов**, В. И. Ленин номли Олтинтопган кон-металлургия комбинати қўрғошин-рух фабрикасининг флотатори **Н. Е. Воспитанникова**, касаба союзлари область Советининг раиси **Г. Ҳ. Ҳайдарова**, Тошкентдаги Чкалов номли авиация заводи партия комитетининг секретари **Н. И. Малихин**, Янгиобод шаҳар партия комитетининг секретари **Н. В. Стрижков**, Бекобод район партия комитетининг биринчи секретари **М. Н. Нуъмонов**, Тошкент медицина институти партия комитетининг секретари **Р. А. Капкаев**, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози раиси **М. Г. Хван**, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **Б. С. Тошхўжаев** қатнашдилар.

Область партия активи йиғилишининг қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган резолюцияда КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларини бутунлай ва тамомила маъқулладилар.

ТОШКЕНТ МЕҲРИ БИЛАН

Александр Ўзбекистонни ўз Украинасидек севади. Пойтахтимиз аҳолиси бошига тушган табиий офат — унинг қалбига ҳам зилзила солди. Ҳарбий хизмати тугай деб қолганда юз берган бу ҳодиса уни чўчитолмади. Хизматни тугатиб, янги Тошкентни бунёд этишда қатнашиш истагини билдирди. Унинг фикри ҳамшаҳари, қуролдош дўсти Федорга ҳам маъқул тушди.

...Мана, машаққатли иш ҳам тугади. Старшина дам олишга рухсат бергач, Александр танкдан тушди. Дам олди. Тушдан сўнг у яна танк билан яроқсиз иморатларни бузишга тутинди. Одамларнинг қараб ўтишларидан юраги ачишар. Александр ўзини улар олдида гуноҳкордек ҳис қилар эди.

Бу кунлар энди орқада қолиб кетди. Ҳозир Александр Демидюк ва Федор Гальскийлар 5-темир-бетон маҳсулотлари тайёрлаш заводида слесарлар бригадасига бошчилик қилишяпти. Кечагина ўзлари текислаган майдонларда улкан ва кўркам бинолар қад кўтараётганидан улар беҳад хурсанд.

— Тошкентлик биродарларимиз оғирини енгил қилишда кичик ҳиссамизни қўшганимиз билан фахрланамиз, — дейишмоқда ёш мададкорлар.

Шу кунларда улар бетон узелларининг унумли ишлаши учун пухта замин яратишмоқда. Завод партия ва комсомол ташкилоти юксак меҳнат унумдорлигига эришаётган бу икки йигитни бир неча марта Фахрий ёрлиқлар билан мукофотлади.

Қ. ИБРОҲИМОВ.

ИХТИРОЧИ ЧЎЛПОНОЙ

Тошкент чинни заводида уни «Ихтирочи Чўлпоной» деб тилга олишади. Чўлпон Каримова 13 йилдан бери шу ерда ишлаб келмоқда. Ҳозир қолиплаш цехининг бошлиғи.

Ёш коммунист 240 ишчига бошқош бўлиш билан бирга, доимо изланишда, яратиш иштиёқида. Кўпдан бери унинг диққатини ташқаридаги уюм-уюм чиқиндилар тортиб келарди. «Наҳотки, шунча чиқинди ташландиқ ҳолда ётаверса, увол эмасми!» — деган ўй тинчлик бермасди унга. Чиқиндиларни қайта ишлаш процессини хаёлида бир неча бор жонлантириб кўрди. Ҳаракатлари зое кетмади.

Илгари пиёла, коса ва тарелкалар қолипдан чиқарилиб, силлиқланганда ва ости ўйилганда кўп материал чиқиндига чиқиб кетарди. Энди қайта ишлаш натижасида улардан ҳар сменада бир тоннадан ортиқ чинни материали тайёрланадиган бўлди. Чўлпон Каримованинг ихтироси кунига 5 минг донадан кўпроқ қўшимча пиёла ишлаб чиқариш имконини беряпти.

С. СУЛТОНОВ.

Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ ИРОҚДА БЎЛИШИ

БАҒДОД, 4 июль. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Бағдоддаги республика саройида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Ироқ республикасининг президенти Абдил-Раҳмон Ориф билан учрашди.

Самимий ва дўстона вазиятда ўтган суҳбат вақтида Н. В. Подгорний ва Абдил-Раҳмон Ориф Исроилнинг араб давлатларига қарши агрессияси натижасида Яқин Шарқда вужудга келган аҳвол тўғрисида ва шу агрессиянинг оқибатларини тугатишга оид тадбирлар тўғрисида фикрлашиб олдилар. Улар шунингдек ҳар икки томонни қизиқтирувчи бошқа масалаларни ҳам муҳокама қилдилар.

Ироқ республикасининг президенти Абдил-Раҳмон Ориф суҳбат тугагандан кейин ҳурматли меҳмон шарафига қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида ҳукумат аъзолари, таниқли расмий ва жамоат арбоблари, дипломатик корпус вакиллари ҳозир бўлдилар.

МОҲИР МЕХАНИЗАТОРЛАР

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ. Шин Иван, Э. Аҳмедов каби механизаторлар ўзларига топширилган ишни сидқидилдан адо этишмоқдалар. Улар куни билан баракали ишлашиб, 6—7 гектар ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқаришаётирлар. Бу моҳир механизаторлар ишлаётган пайкалларда бегона ўт йўқ. Ғўзалар кўп ҳосил тўпламоқда.

Э. ИСҲОҚОВ.
«Правда» колхози.

ШАХСИЙ СОВҒАЛАР ҲИСОБИ

Оҳангарондаги 9-шахта коллективи шаҳар корхоналари орасида биринчи бўлиб шахтёрларнинг шахсий счётини юргиза бошлади. Йил бошида ҳар бир шахтёрга шахсий варақа ажратилган эди. «Улуғ Октябрь 50 йиллиги шарафига меҳнат совғаси» деб номланган варақанинг бир томонига шахтёрнинг мажбурияти, иккинчи томонига унинг бажарилиши ёзиб бориладИ. Бу варақа шахтёрнинг шахсий счёти ҳисобланади.

Участка касаба союз комитетлари ҳар ойда юбилей мусобақасининг натижаларини якунлаб, пешқадамларни аниқламоқдалар.

1-коммунистик меҳнат участкаси коллективи ўзининг юбилей йили мажбуриятини аллақачон бажарди. Коммунист ўртоқ Раззоқ Икромов раҳбарлик қилаётган бригада эса пландан ташқари 5 минг тоннага яқин кўмир чиқариб, биринчиликни эгаллади.

4-коммунистик меҳнат участкасининг ўртоқ Абдулла Қаршиев бошлиқ тозалаш забойи бригадаси юбилей вахтасида юксак муваффақиятларга эришмоқда Бригада ҳисобида пландан ташқари минг тоннага яқин кўмир қазиб чиқарилгани қайд этилган.

Шахта коллективи КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларига жавобан кўтаринки руҳ билан меҳнат қилмоқда. Айниқса. Шахтёрлар кунини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа тобора жўш урмоқда.

Е. ГОДОВИКОВ.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

КЛАРА ЦЕТКИН

Бундан ярим аср муқаддам ғалаба қозонган Октябрь революцияси инсониятнинг эксплуататорлик тузумидан қутилиши учун, илмий коммунизм ғояларининг турмушда амалга ошиши учун асос солди, жаҳон тарихининг шундан кейинги бутун жараёнига ғоят чуқур таъсир кўрсатди. Шу каби эзгу ва олижаноб ишларни бошлаб берган бу революция планетамиздаги жуда кўп кишиларнинг онги ҳамда ҳаётига ҳам чуқур таъсир кўрсатди, уларни тарихда энг адолатли жамият—социализмнинг дўстига айлантирди. Улуғ Октябрнинг ва жаҳонда биринчи социалистик давлат—Советлар юртининг ана шундай садоқатли дўстларидан бири толмас революционер ва машҳур жамоат арбоби Клара Цеткин эди.

Клара Цеткин Саксониянинг (Германия) Видерау қишлоғида ўқитувчи оиласида дунёга келади. Унинг ота-онаси ўқимишли, илғор дунёқарашга эга бўлган кишилар эди. Шу боисдан Клара ўқишни жуда эрта ўрганиб олади, тўққиз ёшидаёқ Гёте ва Шиллер билан танишади, 11 ёшида эса Диккенс, Байрон асарларини ўқийди. Лейпцигдаги хусусий педагогика семинарийсига ўқишга кирганида Клара 17 ёшда эди.

Клара семинарийда ўқиб юрган йилларида (1874—1878) ишчилар ҳаракатида қатнашади. Революцион йўлни танлаб олишида унга Лейпцигда яшаб турган сиёсий мухожир, рус революционери Осип Цеткин катта роль ўйнайди. Кейинчалик у Кларанинг умр йўлдоши бўлади. У рус революционери ёрдамида марксистик адабиётларни пухта ўрганиб, эътиқодли марксист бўлиб етишади.

1881 йилда Клара Цеткин Германия социал демократик партияси сафига киради. Шу даврда мамлакатда социалистларни таъқиб этувчи алоҳида қонунлар ҳаракат қиларди. Шу боисдан Клара эмиграцияда яшашга мажбур бўлиб, Австрияга, кейин Италияга боради. 1882 йил ёзида эса Цюрихга (Швейцария) ўтади. Шу йиллари бу ерда социал-демократик партиянинг нолегал органи — «Социал демократ» газетаси нашр этилиб, Германияга юборилар эди. Ана шу серташвиш ишда Клара Цеткин актив иштирок этади.

Клара Цеткин 1882 йил охирида Парижга келади. Ўша вақтда бу ер революцион мухожирлар маркази эди. Осип Цеткин билан бирга Франциядаги партия курашининг аҳволи тўғрисида мақола ва брошюралар ёзиб, бланкистлар, анархистлар, реформистлар оппортунизмини фош этади. Парижда Клара Маркснинг қизи Лаура Лафарг билан танишади. Улар биргаликда Парижнинг меҳнаткаш аёллари ўртасида катта тушунтириш ишлари олиб боришади.

Социалистларга қарши таъқиб қонунлари бекор қилингач, К. Цеткин бошқа революционерлар билан бирга Ватанига қайтиб келади. У хотин-қизлар орасида социал демократик ҳаракатга бошчилик қила бошлайди. 1892 йилдан эътиборан «Тенглик» деб аталмиш социал-демократик газетага масъул редактор этиб тайинланади. У бу газетага 25 йил раҳбарлик қилиб, уни хотин-қизлар пролетар ҳаракатининг жанговар органига айлантиради.

Толмас революционер II Интернационал барча конгрессларида иштирок этади. Штутгарт конгрессида (1907) у биринчи марта В. И. Ленин билан учрашади. Копенгаген (1910) ва Базель (1912) конгрессларида буржуазия ҳукуматларининг милитаристик ва мустамлака сиёсатларига қарши нутқ билан чиқади, пролетариатни империалистик уруш хавфига қарши курашга чақиради.

Клара Цеткин марксизмга содиқлиги ва жўшқин революцион фаолияти билан В. И. Лениннинг чуқур ҳурматига сазовор бўлганди. Буюк доҳий К. Цеткин, Р. Люксембург, К. Либкнехт ва Франц Мерингни «ишчилар синфининг содиқ сафдошлари» деб атаган.

Халқаро хотин-қизлар ҳаракати тарихи кўп жиҳатдан К. Цеткин номи билан боғлиқдир. Унинг ташаббуси билан 1907 йилда халқаро хотин-қизлар конференцияси чақирилади. Социалистик хотин-қизларнинг 1910 йилда Копенгагенда ўтказилган халқаро конгрессида эса меҳнаткаш аёлларни капитализмга қарши курашга жалб этиш куни сифатида 8 мартни байрам қилиш тўғрисида қарор қабул қилинади. Халқаро хотин-қизларнинг 1915 йил мартида Бёрнда (Швейцария) ўтказилган конференциясига раҳбарлик қилган Клара Цеткин империалистик урушни кескин қоралаб чиқади. Конференциядан қайтгач, у қамоққа олинади. Турма азоблари Кларанинг иродасини букolmaйди. Озодликка чиқиши биланоқ яна революцион ишга киришиб кетади. Шу йиллари немис сўл социал-демократлари ўзларининг «Спартак» группаларини тузадилар. Ана шу группадан 1918 йил декабрида Германия Коммунистик партияси ўсиб чиқади. Клара Цеткин 1919 йилда Коммунистик партия сафига ўтади.

1918 йил ноябрида Германияда революция бўлиб монархия ағдарилади. Аммо ўнг социал демократлар ва центристларнинг хиёнати билан революция пролетар революциясига айланмайди. Реакция ҳужумга ўтади, Роза Люксембург ва Карл Либкнехт ўлдирилади, Клара Цеткин ҳаёти ҳам хавф остида қолади. Аммо у ўз фаолиятини тўхтатмайди. Германия Компартиясининг II съезди уни Марказий Комитет аъзоси қилиб сайлайди.

1920 йил июнида дастлабки тўрт коммунист қатори К. Цеткин рейхстагга сайланади. У рейхстаг трибунасини революцион кураш минбарига айлантиради. Ўзининг биринчи нутқидаёқ жаҳон пролетариатининг Улуғ Октябрь ишини давом эттиришга ва Советлар Россиясига ёрдам кўрсатишга чақиради.

Жаҳонда фашизм хавфи пайдо бўлганида К. Цеткин биринчилар қаторида бу реакционерларнинг моҳиятини фош этади. Кекса ва оғир бетоб бўлишига қарамай, 1925 йилда Германия бўйлаб юриб: ишчиларнинг митинг ва йиғилишларида нутқ сўзлайди, оммавий ташкилотларда бўлади:

К. Цеткин ўз фаолияти даврида турли халқаро ташкилотларда узоқ вақт хизмат қилган. Шу боисдан у Совет Иттифоқида кўп яшаган, бу мамлакат унинг иккинчи ватани бўлиб қолганди. Бизнинг ҳукуматимиз машҳур жамоат арбоби, толмас революционер Клара Цеткинни Ленин ва Қизил Байроқ орденлари билан мукофотлаган.

Клара Цеткин 1933 йил 20 июнда Москвада вафот этади. Унинг ҳоки жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати арбоблари қаторида Кремль деворида сақланмоқда.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўраётган совет кишилари туғилганига 110 йил тўлган кунда социализм жонкуяри, мамлакатимизнинг содиқ дўсти К. Цеткин хотирасини чуқур ҳурмат билан эсга оладилар.

У. ЮСУФЖОНОВА.

БЕШЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

Областимиз саноат корхоналарида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги шарафига ўзаро мусобақа тобора қизимоқда. Унда иштирок этаётган қатор корхоналар коллективлари меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Тошкентдаги ремонт-механика заводи ва сув комбинати ишчилари шулар жумласидандир. Ушбу суратларда ремонт-механика заводининг илғор токарларидан А. Мехиев ва Б. Попов ўртоқларни (чапда), сут комбинатида шишага кефир қуйиш жараёнини (ўнгда) кўриб турибсиз.

А. Тўраев ва М. Нуриддинов фотолари.

УСТОЗ

Крилл Степанович Швецовни корхонадагилар катта ҳурмат билан устоз деб аташади. Ҳа, ҳақиқатан ҳам бу кекса коммунист корхонада ишлаб юрган даврида ўнлаб шогирдларга касб ўргатди. Заводимизга илк қадам қўйганига 20 йил бўлди. Тажрибали ишчи энг оғир деталларга ишлов беради. У бир неча касб эгаси. Барчасини ҳам жуда дўндиради: кертувчи, силлиқловчи, слесарь бўлиб ишлай олади.

Крилл Степанович қўлида тарбия олган, унинг кўп йиллик тажрибасини ўрганган шогирдлари ҳам худди устозлари сингари самарали меҳнат қилишяпти. Меҳнатда, юриш-туришда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Мотор-ремонт цехининг унинг шогирди ўртоқ Дадаев раҳбарлик қилаётган бригадасининг довруғи бутун корхонага тарқалган. Бу бригада топшириқларини муттасил 1,5 бараварга етказиб бажаряпти. Устозининг Тошматов, Губайдулин, Емельянов ўртоқлар сингари шогирдлари энг пешқадам слесарлардан ҳисобланади. 3, 4-разряд эгаси бўлган бу меҳнатсеварлар нормани 1,5 баравардан бажармоқдалар.

Г. ХИЖНИК,
Н. ЖАББОРОВ,
Тошкентдаги 1-авторемонт заводи.

УЛКАН ПРЕСС

Тошкент инструментал заводининг цехида ана шу улкан прессни жойлаштириш учун бинонинг пол ва шипини бузишга тўғри келди. Асбобларни қоплайдиган 1600 тонна келадиган бу жуда катта пресс цехга ана шу тарзда жойлаштирилди. Бу корхонага бир йилда 40 минг сўмдан кўпроқ маблағни тежаб қолиш имконини туғдиради. (ЎзТАГ).

Отахон

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Эрта тонг билан ишга тушиш Шукур отанинг азалий одати. Мана у бугун ҳам хиёбон бўйлаб шаҳдам юриб, у учун қадрдон бўлиб қолган почтахонага кетаяпти. Гўзал тонг нашидасидан завққа тўлган бу нуроний сиймонинг кўзлари шавқ билан узоқ-узоқларга термулади. Хаёлида умрининг «баҳор» дамлари қанот қоқади.

«Ҳаёт оқар сув, деганлари бежиз эмас экан», кўнглидан ўтказди ота. Яқингинада мана шу кўчаларда елкасига почтальонлик сумкасини осиб, елиб югурган бола эди. Бугун эса маҳалла аҳлининг ҳурматли отахони, ўнлаб шогирдларнинг устоз, мураббийси.

1928 йил ота дилидан ўчмас ўрин олган. Чунки, у ўша йили чинакам ҳаёт пиллапоясига қадам қўйди. Шу йилдан бошлаб халқ хизматкори бўлди. У йиллар анча оғир йиллар эди. Айниқса, почтахона ходимлари учун сермашаққат йиллар бўлиб. Тошкентдек шаҳри азимда атиги иккита почтахона ишлар, устига устак, транспорт етишмас, эрта тонгдан пиёда йўлга тушган почтальон, шомда ҳориб, чарчаб қайтарди. У ана шундай оғир вазиятда, чидам ва сабот билан ишлади. Ўз касбига қанчалик садоқатлигини амалда исботлаган Шукур акани кўп ўтмай алоқа бўлими бошлиғи этиб тайинлашди.

Ўзига бўлган бу ишончни оқлаш учун Шукур ака енг шимариб ишга киришди. Алоқа бўлимидаги баъзи бир камчиликларга барҳам берилди. Газета, хат-хабарларни эгалари қўлига ўз вақтида етказиб бериш учун жон куйдириб меҳнат қилди. 1934 йилда эса Шукур аканинг ташаббуси билан 20-алоқа бўлими ташкил этилди. Бўлимга ўзи бошчилик қилабошлади.

Касбининг моҳир устаси, камтарин, меҳнаткаш Шукуржон ака қайси бир алоқа бўлимида хизмат қилмасин ҳалол хизмат қилишни ўзининг энг олий бурчи деб билди. Халқимиз бошига оғир жудолик тушган Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам бир дам бўлсин ўз постидан силжимади. Ҳар вақт халқ ичида уларнинг хурсандчилигига шерик, қайғусига ҳамдард бўлиб яшади.

Шукуржон ака оғир йиллар ҳақида шундай эслайди:

— Уруш йиллари, айниқса биз почта ходимларининг иши икки, уч ҳисса ортди. Ахир, фронтга кетган йигитларимизнинг ота-онасига, умр йўлдошига йўллаган мактубларини етказиш бизнинг зиммамизда эди-да! Ўша пайтлари ишнинг оғирлигидан эмас, кўнгилсиз хабарларни эгасига етказишдан кўпроқ эзилардик. Ҳа, узун кун фарзанди ёки умр йўлдошидан интизорлик билан хат-хабар кутган кишига қувончли хабар ўрнига, совуқ сўз етказиш қандай оғир эканлигини бир кўз олдингизга келтиринг-а!

Шукур ота улар билан бирга, кези келганда қайғурди, кези келганда қувонди. Мудҳиш уруш ғалаба билан тугаллангач, Шукуржон ака «муносиб хизматлари учун», «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» значокларн ва бир неча бор СССР Алоқа министрлигининг «Фахрий ёрлиғи», пул мукофотлари билан тақдирланди.

Шукуржон ота ўзининг 39 йиллик узоқ меҳнат фаолияти давомида 60 дан ортиқ ўзи каби меҳнаткаш шогирдни вояга етказди. Ҳозирги кунда шаҳримиздаги барча алоқа бўлимларида отанинг шогирдлари хизмат қилмоқда, десак адашмаймиз. Чунки, Тошкент шаҳар почтамтининг бош инженери Йўлдош Раҳматуллаев, Куйбишев район алоқа узелининг бошлиғи Абдулла Йўлдошев, 49-алоқа бўлимининг бошлиғи Жўра Хошимов, 29-алоқа бўлимининг бошлиғи Р. Гарбушина ўртоқлар ҳам биринчи таҳсилни Шукур ота Ҳакимовдан олишган.

Мўътабар отахоннинг кўп йиллик самарали меҳнатини партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Ҳозирда Шукур ота алоқа хизмати аълочиси. Ота умрининг 71 баҳорини кузатяпти. Аммо, ҳали бақувват, юриши, муомиласи ёш йигитни эслатади.

Тонг. Шаҳардаги 20-алоқа бўлимига кириб борганимизда, бу ерда ҳаёт қайнарди. Кимдир узоқдаги қариндошига посилка йўллайди, кимдир табрик телеграммаси ёзади. Почтальонлар эса бирин-кетин елкасига сумка олиб, йўлга тушади. Мана шу ишларнинг ҳаммасига бош бўлиб турган Шукур ота гап бошлайди:

— Алоқа бўлимимиз ташкил этилгандан буён бирон йил давлат планини бажаролмай қолдик, деган гап бўлган эмас. Йил ўн икки ой тинимсиз хат-хабар, телеграммаларни эгаларига етказиб берамиз. Ойлик, квартал планларимиз эса 130 процентдан кам бўлмайди.

Отанинг бу сўзларида қанчалик ҳақиқат борлигини почта хизматчиларининг ишини кузатиб қаноат ҳосил қилдик.

— Совет ҳокимиятимизнинг 50 йиллик тўйига мен ҳам муносиб совға тайёрлаяпман, Умримнинг сўнги дамигача халқ хизматкори бўламан,— дейди ота фахр билан.

Н. ТЎРАЕВ.

Суратда: Шукуржон ота Ҳакимов невaралари орасида.
автор фотоси.

МАКТАБ РЕМОНТИ ТАМОМЛАНДИ

Янгийўл районининг мактабларида келгуси ўқув йилига тайёргарлик кўриш қизғин кетяпти. Халқ маорифи ходимлари янги ўқув йилини бекаму-кўст кутиб олиш учун зарур чораларни кўрмоқдалар. Айниқса шу кунларда мактабларни ремонт қилиш ишлари кучайиб кетди. Синф хоналарини ремонт қилиш, қўшимча бинолар қуришда жамоат ташкилотлари, биринчи галда колхоз правлениелари, маҳаллий Советлар, ота-оналар мактабларнинг маъмуриятларига яқиндан ёрдам беришяпти. Бу эса ремонт ишларини тезлаштириш имконини бермоқда.

Бу ўринда Эски Тошкент қишлоқ Советига қарашли мактабларда қилинаётган ишлар диққатга сазовордир. Қишлоқ Совети территориясида еттита мактаб бор. Ҳозир уларнинг ҳаммасида 1967/68 ўқув йилига тайёргарлик зўр. Зоя Космодемьянская номли ўрта мактаб коллективи зўр ташаббус кўрсатиб ишлаяпти. Бу ердаги бошланғич синфларда машғулотлар тамом бўлиши билан ремонтга киришилди. Бу ишга ўқитувчилар, юқори синф ўқувчилари ҳам жалб қилинди. Ота-оналар ёрдам беришди. Натижада 20 та ўқиш хонаси икки ҳафта ичида тўла ремонтдан чиқариб қўйилди. Пол, деразалар, парта-доскалар сифатли қилиб бўялди. Деворлар оқлаб қўйилди. «Москва» колхози правлениеси мактабга оталик ёрдамини кучайтириб қўшимча равишда иккита ўқиш хонаси қуриб беришни ўз зиммасига олди. Ҳозир бу объектда қурилиш ишлари жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда.

Нодира номли мактабда ҳам ремонт ишлари ўтган йилдагига қараганда анча олдин тамом бўлди.

— Ўқитувчилар коллективи, — дейди мактаб директори ўртоқ Тўлаған Рустамов,— ремонтни муваффақиятли тамомлаб, болаларнинг ёзги дам олиши билан шуғуллана бошлади. Ўқувчилар пионер лагерларида дам олишиб, хордиқ чиқармоқдалар. Ўқитувчиларимиз эса мактаб ёшидаги болаларни рўйхатга олишяпти. Мактабимиз территориясидаги болаларнинг ҳаммаси қайта рўйхатга олиниб, кечки ва кундузги мактабларга жалб этиладилар.

«Комсомол». Тургенев номли мактабларда ҳам ремонт ишлари тугалланай деб қолди.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

КИМ ҚУЛОҚ СОЛАДИ?

Ҳозир биз яшаб келаётган Чиғатой кўчанинг Намуна проездига бир вақтлари қандайдир йўл билан булка-кондитер фабрикаси 7-цехининг склади жойлашиб қолган эди. Фабриканинг ўзи Олой бозори рўпарасида. Унинг 7-цехи Ранний кўчасига жойлашган. Намуна проездидаги бу складда эса келтирилган миллионлаб дона тухумнинг оқсили юқоридаги цехларга жўнатилади-да, пўчоғи шу ернинг ўзида очиқ жойда куйдирилади.

Хўш, бўса бордир, ёндирса нима бўпти, дерсиз. Йўқ, ана шу палағда тухумлар пўчоғининг ҳидини умрида бир марта бўлса ҳам искаб кўрган киши бу саволни бермайди. Афсуски, маҳалланинг юзлаб аҳолиси ана шу қўланса ҳидни бир неча йиллардан буён — ёзин-қишин ҳидлаб келишга мажбур бўляпти.

Буни қарангки, маҳалла аҳолиси билан ўчакишгандек тухум пўстлоғи тағин кечки пайт дам олиш пайтида тутатиб қўйилади.

Тўғри, бунинг олдини олиш, складни бошқа жойга кўчириш ҳақида юқори ташкилотларга бир неча бор мурожаат қилдик. Шаҳар ижроия комитети бизнинг бу талабимизни қондириб, ана шу склад ўрнида икки қаватли экспериментал мактаб қуриш юзасидан қарор ҳам қабул қилди. Қурилиш ишлари бошлаб ҳам юборилди. Лекин склад ҳамон ўша ерда, ҳамон қўланса ҳид таркатиб турибди. Ваҳоланки, юбилей объекти бўлган бу мактаб сентябрда ишга туширилиши лозим эди. 6-қурилиш трестининг прораби Абдужалил Абдуқодировнинг айтишича, мактаб қурилишининг фақат ўн беш процентигина бажарилган. Трестнинг юздан ортиқ монтажчи ва дурадгорлари ҳозир бир ойдан буён иш қилолмай кунларини бекор ўтказиб кетишмоқда. Булка-кондитер фабрикасининг ўзбилармон раҳбарлари эса кўра била туриб на аҳолини, на шаҳар ижроия комитети чиқарган қарорни назар-писанд қилмай келаяптилар.

Ахир складни ишлаб чиқаришга яқинроқ жойга кўчириш, қурилишни тезлаштириш ва маҳаллада аҳолининг эркин нафас олиши ҳақида бизнинг арзимизга ким қулоқ солади? Наҳотки, шаҳар ижроия комитетининг бу тўғрида чиқарган қарори ўз кучини кўрсата олмаса.

Октябрь район, Чиғатой маҳалла меҳнаткашлари номидан:

И. УМАРОВА,
М. ЮНУСОВ,
Г. БОБОЕВ,
М. ЗОИДОВ.

Арзномага 45 киши имзо чеккан.

ҚЎШАЛОҚ НОМ КЎЧАЛАР

Ҳамза номли, Собир Раҳимов номли ва «Проектная» кўчалари пойтахтимизда иккиталан. Хўш, бир хил бу қўшалоқ номдаги кўчалар ким томонидан, қачон қўйилган. Буниси бизга қоронғи, лекин Эскижўвадан бошланадиган Ҳамза номли, шу ердан бошланадиган Собир Раҳимов кўчаларининг номи шаҳри азим Тошкентда бошқа кўчаларга ҳам қўйилаверган. Ҳамза кўчасининг иккинчиси Луначарскийда. Собир Раҳимов номли кўчанинг бири эса 2-касалхона олдида. «Проектная» кўчасини ҳам Тошкентнинг бир неча жойида учратиш мумкин.

Шунга ўхшаш бир хилдаги номлар умумий овқатланиш муассасаларида ҳам учраб туради. «Райҳон» номли ошхона ҳам иккита. Бундай ҳолга қизиқишимга сабаб менинг номимга Москвадан йўлланган телеграмма бўлди. Мен Тошкент шаҳрининг Луначарскийдаги Ҳамза кўчасида 33 уйида тураман. Телеграмма эса олдин Октябрь район Хамза кўчасининг 33-уйига юборилган. У ердан ўз эгасини топмагач иккинчи Ҳамза кўчасига қайтарилган. Ҳайронман. аҳолини чалғитмаслик учун шаҳар ижроия комитетида шу масала билан шуғулланувчи ўртоқлар қачон бир чора кўрар эканлар.

Б. ҲАМДАМОВ.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ АМАЛДА

МЕНДАН КЕТГУНЧА...

Шу йилнинг март ойлари эди. «Главташкентстрой»га қарашли 9-темир-бетон буюмлари заводи ҳовлисида Давлат комиссиясининг аъзолари тўпланишди. Комиссия раиси 159-қурилиш тресги бош инженерининг ўринбосари ўртоқ Френкел билағонлик билан қўлини силтаб:

—Арзимаган икир-чикирлар деб майдалашиб ўтирамизми, иш жараёнида тўғрилаб юборса бўлади. Қани қабул актини олинг-чи, қўл қўйиб ташлаймиз, — деди-да, панжарагулчин қилиб имзо чекди. Давлат комиссиясининг қолган аъзоларидан бўлажак завод директори Белуджев, область касаба союзлари комитетининг инспектори Холодовский ўртоқлар ҳам раиснинг сўзини ерга ташламай қўл қўйиб юбордилар.

Давлат комиссиясининг актига қўл қўйилдими, вассалом. Заводда ишни бошлаб юборишга рухсат берилди деган сўз. Комиссия аъзолари кетишгач машмаша бошланди. Уни қарангки, бутун бошли корхонага канализация ўрнатилмапти. Юзаки қараганда канализация бўлмаса бўлмапти-да, деб қўя қолса бўлади. Бироқ ана шу нуқсон туфайли завод ишчи ва хизматчилари мана уч ойга яқин вақтдан бери қийналишмоқда. Канализация бўлмаганлиги туфайли заводда на ошхона ишлайди, на душхона. Худди шу сабаб билан складларга ҳам оқар сувлар кириб кетган. Цемент ва бошқа қурилиш материаллари кўлмак сувда бўкиб ётибди.

Давлат комиссияси «ҳадя» қилиб кетган нуқсонлардан яна бири заводда техник мақсадлар учун ишлатиладиган сувнинг йўқлигидир. Бунинг натижасида бетон қориш учун водопровод сувидан фойдаланишга тўғри келмоқда.

Бетон қориш ва қоришма тайёрлаш узелида ўрнатилган ускуналардан оқиб тушган сув нах цементнинг қаймоғи. Қурилишларга юборилаётган бетон қоришманинг барча кучи завод ҳовлисида тошиб ётган «шўрвасида» қолиб кетганлиги туфайли мазкур заводдан бораётган конструкцияларнинг сифати ниҳоятда паст.

Завод директори ўртоқ Белуджев тўғрисида ҳам икки оғиз гапириб ўтишга тўғри келади. Бу киши аввало Давлат қабул комиссиясининг аъзоси бўла туриб битмаган завод учун тузилган актга имзо чекканлар. Бунинг устига ҳамма айбни 159-қурилиш трестининг 37-қурилиш бошқармаси раҳбарларига тўнкаб ўзларининг қўлларидан келадиган ишларни ҳам бажармаётирлар. Чунончи, завод территорияси аҳлатлардан тозаланмаётир. Ҳовлидаги кўлмак бўлиб ётган сувлар кичиккина ариқча қазиб оқизиб юборилмаяпти. Бу ишларни корхонанинг мавжуд имкониятларидан фойдаланган ҳолда бажариб қўйилса бўлади. Бироқ ўртоқ Белуджев ҳафсаласизлик қилмоқда.

Ишчи ва хизматчиларга бемалол меҳнат қилишлари учун шароит яратилмаганлиги туфайли планлар ҳам ўлда-жўлда. Ишни сменалаб ташкил этиш жорий қилинмаган.

«Главташкентстрой» халқ контроли комитети яқинда бўлиб ўтган ўз мажлисида 9-темир-бетон буюмлари заводидаги аҳволни муҳокама этди. Комитет қарорида 9-темир-бетон буюмлари заводини қабул қилишга юзаки қараганлиги, Давлат комиссияси актини пала-партиш тузиб, қўл қўйиб юборганлиги учун 159-қурилиш тресги бош инженерининг ўринбосари ўртоқ Френкелга қаттиқ виговор эълон қилинди. Шунингдек, 159-қурилиш тресги бошқарувчиси вазифасини бажарувчи Кириенко, 37-қурилиш бошқармаси бошлиғи Кац, 1-«Таштрансспецстрой» тресги бош инженери Камишев, 9-темир-бетон буюмлари заводи директори Белуджев ўртоқларга заводдаги нуқсонларни бир ой мобайнида бартараф этиш ва шу йўл билан корхона меҳнаткашларига тўла шароит яратиб бериш вазифаси юклатилди.

9-темир-бетон буюмлари заводи халқ контроли группаси раиси ўртоқ Разваляевга ушбу қарор ижросини текшириб туриш вазифаси юклатилди.

А. МОСКВИЧЕВ,
«Главташкентстрой» халқ контроли комитетининг инспектори.

МАҲСУЛОТ КЎПАЙМОҚДА

Калинин районидаги «Келес» совхозининг ишчилари чорва маҳсулотларини тўхтовсиз кўпайтириб қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Чорвадорларнинг самарали меҳнатлари сабабли қисқа вақт ичида 140 ўрнига 141 тонна серқаймоқ сут топширилиб ярим йиллик план муддатидан анча ошириб бажарилди. Чорвадорлар ярим йил ичида яна 40 тонна сут топшириш мажбуриятини олдилар.

Соғин сигирларни парвариш қилиш ва кўпроқ маҳсулот олишда коммунистлардан Моҳира Иногамова, Ҳакима Рихсиеваларнинг ҳиссаси каттадир. Уларнинг ҳар бирига 17—19 бош мол бириктилган. Сигирларнинг сути яхши. Кунига ҳар биридан 10—12 литр сут соғиб олинмоқда.

Хўжаликда гўшт етиштириш соҳасида ҳам ибратли ишлар қилинмоқда. Давлатга гўшт етиштириб бериш юзасидан берилган ярим йиллик план муддатидан олдин ортиғи билан адо этилди. Молбоқар Ҳусан Низомов, Бўрибой Алимовлар фидокорона меҳнат қилишиб, бўрдоқига қўйилган 25 молни меҳр билан боқишмоқда. Гўшт сотиш юзасидан берилган йиллик топшириқ ҳам юбилейгача ортиғи билан бажарилади.

А. РАИМБОЕВ.

БОЛГАР САБЗАВОТЧИЛАРИНИНГ ТАЖРИБАСИ АСОСИДА

Орджоникидзе районидаги Ленин номли ихтисослашган сабзавотчилик колхозида Болгария хўжаликларида қўлланиладиган нусхада теплицалар қурила бошланди. Бино металл конструкциялардан барпо этилмоқда. Деразаларга синмайдиган ойна қўйилмоқда. Бундай теплица бутун бир гектарни эгаллайди. Болгариядаги хўжаликлар ана шундай ҳар бир теплицадан 10 тонна помидор ёки 170 тонна бодринг олмоқда. Колхоз август ойида ана шу теплицаларда тувакчаларга кўчат ўтқазади.

Қалинин районидаги Карл Маркс номли ва «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозларида ҳам ана шундай теплицалар қурилмоқда. (ЎзТАГ).

ҒЎЗА СУВГА ҚОНЯПТИ

БЎКА. «Кўкорол» совхозининг сувчилари шу кунларда ғайрат қилишиб, ғўзаларни қондириб суғоришга катта эътибор бермоқдалар. Совхозда икки сменада иш ташкил қилинган. Кўпгина сувчилар кечалари ҳам далада ётиб ишламоқдалар, Бекмирза Эгамбердиев, Тожиқул Отақулов, Йўлдош Мирзаев каби тажрибали сувчилар кунлик топшириқни ошириб бажармоқдалар. Қониб сув ичган ғўзалар борган сари шоналарини кўпайтиряпти.

Қ. ТУРСУНОВ.

Картошка ва сабзавот экинларининг янги ва юқори ҳосилли навини топишда картошка ва сабзавот илмий-текшириш институти ходимлари астойдил иш олиб бормоқдалар. Суратда: илмий ходим, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати А. Аҳмедов ва лаборантка В. Раҳимова ўртоқлар янги нав помидорнинг ҳосилини кўздан кечирмоқдалар.

Х. Ҳайитмуҳамедов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚУРАМА ЭТАКЛАРИДА

Чатқол тизма тоғининг ғарби-жанубий тумшуғи, тоғ ёнбағридаги қирлар Оҳангарон водийси текислигига келиб туташган кенг майдон. Ҳамма майдонда олтин бошоқлар шамолда енгил силкинади. Комбайнларнинг гуруллаши, янчилган донни омборга ташиётган автомашиналарнинг елдек югуриши бу ердаги ҳаётни яна жонлантирган. Комбайнлар тинимсиз ҳаракатда, машиналар узлуксиз қатнайди. Бу ер 1-«Оҳангарон» совхози 1-бўлимидаги машҳур «Қурсой» массиви.

С—6 комбайни юриб турган пайкалга келдик. Комбайн ҳеч тўхтовсиз жадал юриб ўтиб кетди. Бу Эшонқул ота Холбоев бошқарадиган агрегат. У «салом» ишорасида бош қимирлатиб ўтиб кетди. Ҳозир 59 ёшга кирган Эшонқул ота 29 йилдан бери узлуксиз комбайн бошқаради. Бу йиллар давомида ҳар йили нормадагига нисбатан 1,5 ва 2 баравар ғалла ўради. Айрим йиллари 280 ўрнига 800 гектаргача ердаги ғаллани ўриб берган.

— Эшонқул ота бу йил ҳам 20 комбайнчининг ўртасида энг илғори,—деди совхоз бош инженери ўртоқ С. Матқосимов.—У йиғилишда сўзга чиқиб, бу йил Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги тўйига муносиб совға қилиб, ҳар йилгидан ҳам унумлироқ ишлаш мажбуриятини олди. У С-6 комбайни билан мавсумда 350 гектар ғалла ўришга аҳд қилди. Ота ўз аҳдини амалда бажармоқда. Дастлабки ўн кунда 170 гектар ернинг ғалласини ўрди. Шунинг учун 5 илғор комбайнчи ўртасида биринчи пул мукофоти отага берилди.

ЭШОНҚУЛ ОТА 10 КУНДА 170 ГЕКТАР ҒАЛЛА ЎРДИ

●

Бўлимдаги 8 та комбайнчининг ҳаммаси Эшонқул отадан ўрнак олиб нормани ошириб бажараётир. Мавсумда ўзиюрар комбайн билан 300 гектар ғалла ўриш мажбуриятини олган 56 яшар Аҳмад ота Раҳимов ҳар куни 14—15, Василий Марьчук, Дорхон Эргашев, Йўлдошев, Моллабердиев, Т. Эркаевлар ҳар куни 8 ўрнига 12-13 гектардан ғалла ўраётирлар.

Бу йил қишда қуруқ совуқ бўлди. Аммо совхоз ғаллакорлари улуғ юбилей йилида ғалладан мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилдилар. Қишки совуқда зарарланган 2300 гектар ер эрта баҳорда қайтадан экилди. Чуқур шудгорлаш натижасида ҳосил тез ривожланди.

— Ҳар гектардан 8 центнер ҳосил олиш планлаштирилган. Аммо азамат ғаллакорларимиз ҳар гектардан планга нисбатан 2 центнердан ошиқ ҳосил олишга аҳд қилдилар,—деди совхоз директори ўртоқ Ф. Ғуломов.—Айниқса 3-бўлим ғаллакорлари бу соҳада зўр ғайрат кўрсатдилар. 500 гектар ердаги буғдой икки марта қондириб суғорилди. Натижада бу участканинг ҳар гектаридан 20 центнердан ҳосил олиш мўлжалланмоқда. Совхоз механизаторлари улуғ юбилей йилида ҳар қачонгидан кўра янада унумлироқ ишлаш иштиёқида комбайн ва бошқа техникаларни барвақт ва сифатли ремонтдан чиқардилар.

Дастлабки 10 кунда 4804 гектарнинг 1400 гектари ўриб янчилди. Ҳозир кунига 200 гектар ғалла ўрилмоқда. Ҳар бир комбайнга бириктилган шоферлар ғаллани пешма-пеш омборга етказиб турибди. Амир Сатторов, Файзи Султонов ўртоқлар 25 километрлик масофага кунига 7—8 марта қатнаб, алоҳида намуна кўрсатмоқдалар.

Тозаланган дондан 2000 центнердан ошиғи давлатга топширилди. Ғалла топшириш суръати кундан-кунга оширилмоқда. Совхоз дирекцияси, партия ташкилоти ва ишчилар комитети комбайнчилар учун маданий ва маиший шароитни ҳозирлаб берди. Қир бағридаги кенг ва озода шийпонда кечалари комбайнчилар мириқиб дам оладилар. Ҳар бир комбайнчига алоҳида кровать қўйилган, шийпонда радио ишлаб турибди.

Ҳар беш кунда илғорлар учун мукофот ва кўчма вимпел ташкил қилинган. «Ғаллани тез ва нобуд қилмай ўриб оламиз» деган шиор ҳилпираб турибди. Ғаллакорлар бу шиорни амалда бажармоқдалар.

Т. ХУШНАЗАРОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР
МАҚОЛАЛАР
ВОҚЕАЛАР

⊙ Бирлашган Араб Республикаси. Мисрлик Исмоил Муҳаммад Али Порт-Саиддаги ҳарбий госпиталда ётибди. У Исроил агрессорларининг Бирлашган Араб Республикасига қарши ишлатган напалм бомбаларидан жароҳатланган.

В. Ивановский фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА СУРИЯ МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ДАМАШҚ, 3 июль. [ТАСС]. СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорнийнинг Сурияда бўлиши тўғрисидаги материалларни Сурияда чиқадиган газеталар ўзларининг биринчи саҳифаларида босиб чиқармоқдалар.

Раис Подгорнийнинг мамлакатимизга қилган визити, деб уқтиради «Саут алмуарака» газетаси, араб ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга ёрдам беради. «Албаас» газетасида Фейсах Хаурани қуйидагиларни ёзади: араб-совет муносабатлари ҳамиша мустаҳкамланиб ва ривожланиб келди. Совет Иттифоқи арабларнинг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган курашида уларга ҳамиша маънавий ва моддий ёрдам кўрсатиб келди.

Сўнгги йилларда Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан муносабатлар араб мамлакатлари сиёсий ва социал ҳаёти йўналишини белгилаб берувчи асосий фактор бўлиб қолди. Империализм арабларнинг социалистик лагерь мамлакатлари билан дўстлигини парчалаш учун иложи бўлган ҳамма ишларни қилмоқда. Сўнгги вақтдаги воқеалар, деб таъкидлайди газета, Совет Иттифоқи араб халқларининг ҳақиқий ва содиқ дўсти эканлигини очиқ-ойдин кўрсатди. Совет Иттифоқи ва Социалистик мамлакатлар Исроил агрессияси бошланиши биланоқ ҳеч иккиланмасдан қатъий позицияни эгалладилар. Улар агрессияга қарши чиқибгина қолмай, балки ҳеч қандай шартларсиз араб мамлакатларининг агрессорга қарши курашида уларни қўллаб-қувватлашга тайёр эканлигини изҳор қилдилар.

Совет Иттифоқидан келган ҳурматли меҳмонни очиқ кўнгиллилик билан қабул қилган Дамашқ кўп миллионли араб халқининг Совет Иттифоқи ҳукумати ва халқларига бўлган қизғин муҳаббат туйғулари ва миннатдорчилигини ана шундай ифодалади.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ГИТЛЕРЧИЛАР ИЗИДАН

«Синай ярим ороли ва Газа районида, Иорданиянинг ғарбий қисми ва Исроил қўшинлари эгаллаган Сурия тупроқларида қилинаётган ишлар фашистлар иккинчи жаҳон уруши вақтида амалга оширган мудҳиш жиноятларини эслашга мажбур қилади».

А. Н. Косигиннинг БМТ Бош Ассамблеяси фавқулодда махсус сессиясида 1967 йил 19 июндаги нутқидан.

Майданек ва Освенцим, Дахау ва Треблинка..., ёндириб жизғанак қилинган ер, кишиларни ёппасига қириш — фашист жаллодларининг мудҳиш ваҳшийликларини ифодаловчи бу географик номлар ва тушунчалар инсоният хотирасидан ўчгани йўқ. Ҳозир бу мудҳиш номлар беихтиёр эсга тушмоқда, негаки, жаҳон жамоатчилиги шу кунларда босиб олинган араб тупроғида Исроил агрессорлари амалга ошираётган янги оммавий ваҳшийликнинг гувоҳи бўлиб турибди. Инсонга қарши қилинаётган бу жиноятларни фақат гитлерчиларнинг иккинчи жаҳон уруши давридаги оккупацияси билангина тенглаштириш мумкин.

Ҳужумга яхши тайёрланган армия билан хиёнаткорона ва тўсатдан ҳужум қилиш натижасида Исроил араб мамлакатлари территориясининг муайян қисмини босиб олди. Босиб олинган территория агрессор давлат территориясидан қарийб тўрт марта кўпдир. Бу жойларда уруш бошлангунигача бир ярим миллион араб яшарди.

Оккупациянинг дастлабки соатлариданоқ Исроил босқинчилари бориб турган гитлерчи методларни қўллаб, тинч аҳолини таҳқирлаш ва зўрлаш, ҳақорат қилиш ва талаш йўлига ўтдилар. Улар асирларни ваҳшийларча ўлдирмоқдалар, деҳқон арабларни, шу жумладан аёллар ва болаларни ҳамманинг кўзи олдида отиб ташламоқдалар. Отиб ташлаш билан қўрқитиб ўз туғилиб ўсган жойларидан ҳайдаб юборилаётган арабларнинг мол-мулклари мусодара қилинмоқда ва ўғирлаб кетилмоқда, қишлоқлар бульдозерлар билан текислаб ташланаётир.

Исроил қўшинлари ҳеч кимга шафқат қилмаётир. Ҳайвон қиёфасига кирган солдатлар фақат қишлоқларнигина эмас, госпиталь ва мактабларни ҳам ёқиб йўқ қилиб юбормоқдалар. Аҳоли озиқ-овқат ва сувсиз яшаш учун ҳеч қандай воситасиз қолмоқда. 10 минглаб аҳоли ўн тўрт аср мобайнида ўз ота-боболари яшаб келган қадрдон маконларини ташлаб, жон сақлаб қолиш ниятида саҳро кечиб Сувайш канали, Уммон ва Дамашққа кетишга мажбур бўлмоқдалар. Уларнинг кўпчилиги қуёш жазирамаси куйдириб турган саҳро қумларида ҳаёт билан видолашмоқда. Фақат Иорданиянинг ғарбий районларидан зўравонлик билан ҳайдаб юборилган кишиларнинг сони 150 мингдан ортиқдир.

Матбуот ва радио ҳар куни исроиллик босқинчиларнинг ваҳшийликлари ҳақида янги хабарларни келтирмоқда. Босқинчилар шошилмоқда. Агрессорнинг ҳомийлари бўлмиш АҚШ ва Англия олдинига Хавфсизлик Кенгашида, ҳозир эса БМТ Бош Ассамблеясининг фавқулодда махсус сессиясида ҳар хил ҳийла-найранглар ва тўғридан-тўғри саботаж билан шуғулланар эканлар, босқинчилар вақтдан фойдаланиб, тортиб олган территорияларини «саҳро зонаси»га айлантиришга ва бу ерларда мустаҳкам ўрнашиб олишга интилмоқдалар.

Улар гитлеризм ва нацизмнинг одамларни азоблашдан лаззатланиш йўлидан бориб «янги тартиб» жорий қилмоқдалар, ўз маъмуриятларини барпо этиб, ҳарбий губернаторлар тайёрламоқдалар. Сериянинг Эль-Кунейтра шаҳридаги 15 минг аҳолидан атиги 250 киши қолди. Исроил солдатлари бу ердаги барча уй ва магазинларни талаб битирдилар. Аҳолидан қорамол, пул ва қимматбаҳо нарсаларни тортиб олдилар. Маҳаллий касалхонада оғир ярадор бўлган Сурия солдатларидан қасос олишга тўсқинлик қилган 7 врачни отиб ташладилар.

Сараман, Адная, Бир-Ажами, Барика каби Сурия қишлоқларида босқинчилар аҳолига 15 минут мобайнида отланиб, уйларидан чиқиб кетишга буйруқ бердилар. Ана шу вақт ичида буйруқни бажаришга улгирмаганлар отиб ташланди. Мансура қишлоғида эса аҳоли бир уйга ҳайдаб киритилиб, керосин қуйиб ёқиб юборилди.

Исроил босқинчилари БАР, Сурия ва Иорданиянинг асирга тушган ҳарбий хизматчиларини мудҳиш азобларга солмоқдалар. Гувоҳларнинг айтишларича, урушнинг дастлабки кунларида исроилликларга асир тушган араб ҳарбий хизматчиларининг кўпчилиги ваҳшийларча қийноқдан сўнг ўлдирилган. Асирликдан қочишга муваффақ бўлган бир солдат, бизнинг группамизни Исроил танкчилари қўлга олишди, деб хабар қилади. «Ўртоқларимдан кўпчилигини, — ҳикоя қилади у, — бензин қуйиб, тириклайин ёқиб юборишди. Айримларни ерга ётқизиб, устларидан танк юргазишди».

БАРга ҳужум қилиш арафасида Исроил армиясининг қўмондони генерал Моше Даян «Асир олинмасин!» деб буйруқ берган эди. Шу буйруқни бажара бориб, Исроил танкчилари БАР қўшинлари мудофаасини ёриб ўтгач, Синай саҳросида бир неча соат мобайнида қуролсиз кишиларни ўз олдиларига солиб тириқтириб юрдилар, танк занжирлари остида мажақладилар.

Ваҳшийликнинг айрим турлари бўйича инсонлик қиёфасини йўқотган исроиллик ёвузлар гитлерчилардан ҳам «ижодкорроқ» бўлиб чиқишди. Улар ўз «меҳнат»ларини енгиллатиш учун ярадор бўлган ва асирга тушган ҳарбий хизматчи арабларни батамом ечинтириб, сув фляжкаларини тортиб олдилар ва шу аҳволда жазирама қумзорда қолдирдилар. Бу кишиларни секин ва азобли ўлимга маҳкум этишдир. Жанг бўлиб ўтган ерлардан вертолётда учиб ўтган италиялик журналистнинг хабар беришича, Синай саҳроси улкан крематорийга айланган. Яланғоч ва сувдан маҳрум этилган минглаб Миср солдатлари Синай қумзорларида ҳалок бўлмоқда.

Вақтинча босиб олинган араб мамлакатлари ерларида халқаро ҳуқуқ ва қонунларнинг ҳаммасига хилоф равишда Исроил неофашистлари қилаётган ҳарбий жиноятлар рўйхати ҳозироқ жуда кўпайиб кетди. Бу жиноятларнинг ҳаммаси олдиндан ишлаб чиқилган план бўйича амалга оширилмоқда. Бу иложи борича кўпроқ араб аҳолисини қиришга қаратилган мудҳиш ҳатти-ҳаракатдир. Бу маданиятли дунё ва халқаро ҳуқуқ қоралаган энг оғир жиноят—геноциддир. Бундай ҳайвоний ваҳшийликларни текшириш иши билан албатта махсус халқаро комиссия шуғулланса керак.

Исроил ҳукмрон доиралари гитлерчилар йўлини такрорловчи бундай ур-йиқит ва ваҳшийликка қандай журъат этдилар, деган савол туғилади. Ахир евреилар юз йиллар давомида турли мамлакатларда оғир қувғинларга мубтало бўлганликлари тарихдан яхши маълум-ку. Қувғин қилиш гитлерчилар фашизми даврида Европада айниқса мудҳиш тусга кирди. Фашистлар олти миллион еврейни қириб ташладилар. Бу факт Исроилдаги евреилар давлатини бошқа халқлар, шу жумладан араблар азаб-уқубатига айниқса раҳмдил муносабатда бўлишга ундаши керак эди. Аммо бунинг бутунлай тескариси бўлмоқда. Реакцион — миллатчилик руҳидаги сионистик таълимотдан кўзлари кўр бўлиб қолган Исроил ҳукмронлари ўз араб қўшниларига нисбатан ўтакетган шовинистик позицияга ўтиб олдилар. Исроил давлати АҚШ ва Англия империалистларининг қўллаб-қувватлаши билан дунёга келганининг дастлабки кунлариданоқ бошлабоқ агрессия йўлига, араб мамлакатлари ҳисобига ўз территориясини кенгайтириш йўлига ўтиб олди.

1957 йил ноябрида Ҳиндистонда чиқадиган «Блитц» газетасида Исроил генерал штабининг қўшни араб давлатлари территориялари ҳисобига кенг кўламдаги Исроил давлатини барпо этишга қаратилган планларини фош этувчи маҳфий ҳужжатлар эълон қилинган эди. Бу оперaтив ҳужжатларда жумладан бундай дейилади: «Исроил ва араб мамлакатлари ўртасидаги урушнинг мақсади мавжуд чегараларни ўзгартиришдир. Исроил даъвогар бўлаётган территорияни оккупация қилиш мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий ҳолатини яхшилайди». Бу планларга «превентив уруш» идеяси асос қилиб олинган. Энг ашаддий экстремистик элементлар «Ефратдан Нилгача» бўлган территорияда «буюк сионистик давлат» тузиш мақсадида Исроилнинг территориал экспанция талабларини очиқдан-очиқ пропаганда қилмоқдалар.

Жаҳонга машҳур физик Альберт Эйнштейн кунларнинг бирида сионистлар раҳбари (кейинчалик Исроил президенти) Х. Вейцмандан «Арабларнинг ҳоли нима кечади? — деб сўраганди. Шунда Вейцман «Арабларнинг ҳолими? Улар бирон бир аҳамиятга эга бўлмаса керак» деб жавоб берганди. Бу гапларни шарҳлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Араб халқининг ашаддий душмани ва жаллоди Моше Даян шундай дейди: «Биз арабларга қарши учинчи, тўртинчи, еттинчи ва саккизинчи марта урушишга тайёрмиз». Ундан босиб олинган территориялардаги араблар нима қилинади деб сўраганларида бу ашаддий ирқчи Исроилда арабларнинг ассимиляцияси ҳақида «гап бўлиши мумкин эмас», акс ҳолда Исроил халқи «Еврей—араб халқига айланиб кетиш хавфига мубтало бўлади» деб жавоб берган. Бу гаплар янги оҳангда айтилаётган ва араб аҳолисига нисбатан исроилликлар қилаётган ваҳшийликларни «оқлашни» мақсад қилиб олган эски ирқчилик назариясининг ўзгинасидир.

Реакцион сионистик пропаганда аҳолига, Исроил армиясининг шахсий составига, айниқса ёшларга катта таъсир ўтказмоқда. Солдат ва офицерлар шовинистик миллатчилик идеялари асири бўлиб қолганлар. Уларга араб мамлакатлари, коммунизм ва Совет Иттифоқига қарши нафрат туйғулари сингдирилмоқда. Шунингдек улар исроилликлар араб ва бошқа халқларга нисбатан «алоҳида ирққа» ва «интелектуал устунлик»ка эгадирлар деган тушунча билан оғуланмоқда. Сионизмнинг Исроилдаги бошлиқлари еврей халқи гўё «худо ярлақаган халқ» ва у бошқа ҳамма халқлардан юқори туради деб айтмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси таниш гаплар. Исроилликларнинг ирқий «назарияси» гитлерчиларнинг «арийларнинг зангори қони» ва «оқ танли арийлар» тўғрисидаги гапларига жуда-жуда ўхшаб кетади.

«Назарий база» деб аталмиш ана шу кампания Исроил ҳукмронларига гитлерчиларнинг эсэсчиларига ўхшаш шафқатсиз шовинист ва исроиллик экстремистлар иродасини кўр-кўрона бажарувчи ҳарбий ижрочиларни тайёрлаш имконини берди.

Нюрнбергда гитлерчи ҳарбий жиноятчилар геноцид учун суд қилинган эди. Ҳозирги Исроил ҳарбийлари ҳам араб тупроғида худди шундай геноцид жиноятини қилмоқдалар.

Босқинчига нисбатан қаҳр-ғазабга тўлиб-тошган жаҳон жамоатчилиги кутурган агрессорлар қилаётган жиноятларни тўхтатишни талаб қилмоқда. Агрессор ўз жиноятлари учун жаҳон халқлари олдида ҳали жавоб беради, албатта.

П. КИРИЛЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» штатсиз ҳарбий бўлимининг ходими.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ АРАБЛАР ТОМОНИДА

БАЙРУТ. Ливан жамоатчилиги СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорнийнинг дўст араб мамлакатларига сафарини табрикламоқда. Ливан матбуоти, радио ва телевидениеси бу воқеага катта эътибор билан қарамоқда.

Байрутда чиқадиган газеталар Н. В. Подгорнийнинг Сурия Араб Республикаси раҳбарлари билан олиб борган музокаралари тўғрисидаги батафсил ҳисоботларни йирик сарлавҳалар остида босиб чиқармоқдалар. Матбуот, жумладан, қуйидагиларни ёзади: араб халқлари Совет Иттифоқидан олаётган мадад Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш ишида жуда муҳим фактордир. (ТАСС).

ЮГОСЛАВИЯ КОММУНИСТЛАР СОЮЗИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ VII ПЛЕНУМИ

БЕЛГРАД, 4 июль. (ТАСС). Бу ерда Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитетининг VII пленуми бўлиб ўтди.

Пленум кун тартибида халқаро аҳволнинг баъзи масалалари (докладчи — Югославия Коммунистлар союзининг Раиси И. Броз Тито), Югославия Коммунистлар союзини ривожлантириш ва қайта ташкил этиш масалалари (докладчи —Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети ижроия комитетининг секретари М. Тодорович) ва бошқа масалалар бор.

Пленум халқаро аҳволнинг актуал масалалари тўғрисида ва Югославия Коммунистлар союзини ташкил этиш методи ва формаларига ўзгартишлар киритиш тўғрисида қарорлар қабул қилди. Пленум Югославия Коммунистлар союзининг XI съездини 1968 йилнинг охирида ўтказишга қарор қилди, шунингдек халқ озодлик уруши қатнашчиларининг актуал проблемалари тўғрисида қарор қабул қилинди ва Югославия Коммунистлар союзи Марказий Комитети ижроия комитетининг V ва VII пленумлари орасидаги даврдаги иши тўғрисидаги ҳисобот тасдиқланди. (ТАСС).

ЮГОСЛАВИЯДА ЗИЛЗИЛА

БЕЛГРАД, 3 июль. (ТАСС). Бугун Белград вақти билан соат 4 га яқин Белграддаги сейсмик станция Вишеград билан Байина-Башта шаҳарлари ўртасидаги районда ер қимирлаганини қайд қилди. Эпицентрда зилзиланинг кучи 12 балли шкалада қарийб 6 балл бўлган.

ЧОМБЕНИНГ ҚАМОҚҚА ОЛИНИШИГА ДОИР

БРАЗЗАВИЛЬ, 3 июль. (ТАСС). Конго (Киншаса) ҳукумати Жазоир расмий маъмурларига мурожаат қилиб, Конгонинг 30 июнда Жазоир аэродромида қамоққа олинган собиқ бош министри Моиз Чомбени Конго ҳукуматига топширишни илтимос қилди.

Конго (Киншаса) давлат министри Бернар Биака Чомбени Конго ҳукуматига топшириш тўғрисида музокаралар олиб бориш учун бугун Жазоирга учиб кетади. Шу йил март ойида давлатга хиёнат қилганликда ва Конго (Киншаса) хавфсизлигига путур етказишда айбланган Моиз Чомбени Конго ҳарбий трибунали ўлим жазосига ҳукм қилган эди.

Конго ҳукумати расмий вакилининг неча маълум қилишича, ҳукм ўз кучида қолади.

⊙ Ушбу суратдаги америка летчиги Вьетнам Демократик Республикасига қарши отишмаларда энди ҳеч қачон қатнашмайди. Чунки унинг самолетини Вьетнам зенитчилари уриб туширишди. Ўзини эса қамоққа олишди. Е. Кобелев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

Тонг мафтунлари

Суратда: «Тошкент тонги» қатнашчилари пойтахтимиздаги Октябрь район 40-мактаб 10-синф ўқувчиларини кўриб турибсиз.

Б. Мансуров ва Н. Надеждин фотоси.

Тошкент тонги! Дилрабо ва серфайз тонг! Сиз бирон кун барвақт чиқиб, шаҳримиз субҳидамини қарши олганмисиз! Унинг шабнам ювган шаффоф жамолини латофат тарқатувчи тонгида кўрганмисиз. Тонгда туриб салобатли ва жасоратли шаҳримизга бир боқинг, унинг гўзаллигидан баҳра олинг, хурсанд бўласиз!

Куни кеча жонажон пойтахтимиз ёшларидан салкам ўн минги шу бахт-қувончга мушарраф бўлдилар. Ажойиб ёшларимиз ўзларининг анъанавий байрамлари «Тошкент тонги»ни зўр ҳаяжон билан қарши олдилар.

Тонг мафтунлари оқшомданоқ ўйин-кулги бошлаб юбордилар. Шодиёна аввал илм ўчоқлари — мактабларда бошланди.

Тантаналарда қатнашиш ниятида биз дастлаб Октябрь районидаги Акмал Икромов номли 185-мактабга йўл олдик. Бугун мактаб жамоли ўзгача, очилиб кетган. Гул ва гўзаллик бу ерда ҳукмрон. Ўқувчи йигит ва қизлар ясан-тусан юришибди, уларнинг чеҳрасида табассум ўйнайди, кўзлари нурда чақнайди. Ахир улар бу даргоҳга ўн йил қатнашди, ўн йил қунт ва сабот билан илм чашмасидан нур эмиб, устоз муаллимлардан сабоқ олишди. Она-мактаб бугун уларни мустақил ҳаётга йўллаяпти. Қандай бахт — бу! Бу дақиқалар бир умр ёддан унутилмайди.

Мактабнинг кенг ва ёруғ зали тўйдаги каби ноз-неъматлар, турли безаклар билан ясатилган. Ҳамма дастурхон атрофига таклиф этилади. Битирувчиларнинг хайрлашув кечасини мактаб директори Асқад Бектемиров очиб, йигит-қизларни катта муваффақият билан қизғин қутлади.

— Бугунги кун, бу сўлим байрам оқшомининг олтин дақиқаларини унутиб бўладими! Худди мана шу ҳаяжонли, қимматли онда сиз ҳаётга йўлланма олаяпсиз, азиз талабаларимиз, — дейди Асқад ака. — Сизни ҳали олдинда улуғ кунлар, ажойиб истиқбол кутади. Орзуларингизга оқ йўл!

Мактаб янги ташкил этилган. Бу йили илк марта ўқувчилар ҳаётга йўлланма олди. Иккита ўнинчи синфнинг 63 нафар талабаси етуклик аттестатига эга бўлди. Булар орасида олтита олтин ва кумуш медаль олганлар бор. Зумрад Алимова, Холида Бобожонова, Венера Маҳкамова, Абдуқаҳҳор Жўраев, Ғайрат Ниёзов, Мавжуда Қурбоновалар ўзларининг одоб-ахлоқли, илғор, аълочи ўқувчилар эканликларини намоён этдилар. Улар мактабнинг биринчи медалистларидир. Мана шундай ажойиб ўқувчилар мактаб ҳаётида жонбозлик кўрсатиб, ўқув-тарбиявий ишларда катта муваффақиятларга эришдилар. Мактабда спорт ишлари айниқса яхши йўлга қўйилган. Битирувчилар орасида талайгина разрядли ёш спортчиларни кўриш мумкин.

Техника воситаларидан фойдаланишда ҳам ўқувчилар анчагина ишлар қилишди. Физика ўқитувчилари Мирсултон Толипов, Абдусамад Маҳмудовлар раҳбарлик қилаётган киноҳаваскорлик тўгараги да турли фанлар бўйича дарс фильмлари яратилди.

Жамоатчилик асосида Фаттоҳ Маҳкамов раислик қилаётган оталар комитетининг таълим-тарбия соҳасидаги ишлари таҳсинга сазовордир.

Ўйин-кулги авжига чиқди. Саҳнада «Гулноз» ансамбли. Қирқ қиздан ташкил топган бу талантли ансамбль ҳали анча ёш бўлишига қарамай шуҳрат қозонган, танилган. Ансамблга Халқаро ёшлар фестивали лауреати А. Азимов бадиий раҳбарлик қилаяпти. Ансамбль аъзоларидан Машҳура Саъдуллаева Кишинёв шаҳрида ўтказилган ҳаваскорлар фестивалининг қатнашчисидир. Бу шодлик кечасида «Гулноз» қизларидан Сайёра Шораҳмедова, Мавлуда Обидова, Шоҳида Юнусова ва бошқалар ажойиб рақс, қўшиқлар ижро этиб, барчани хушнуд қилишди. Шодиёна давом этади. Куй ўрнини қўшиқ, қўшиқ ўрнини рақс эгаллайди. Қувончларга қалб тордек шу куни. Ҳар кимнинг дилида ҳаяжон, жўшқинлик.

Мактаб директори кечани якунлаб, ҳаммани махсус автобусларга таклиф этди. Биз тушган автобуслар тунги Тошкентнинг сокин кўчалари оша Алишер Навоий номли театр майдонига йўл олди. Йўлда йигит-қизлар ўзаро суҳбатлашишар, ўқиш, эндиги иш борасида баҳс юритишарди.

— Шифокорлик энг олижаноб касб. Ниятим — медицина институтига кириб ўқиш, — дейди Дилбар Солиҳова. Холида, Зумрадларнинг ҳам фикри шундай. Адабиётчи бўлиш Ўктам Фозилова билан Муборак Тошмуҳамедоваларнинг эзгу орзуларидир. Ғайрат Ниёзов билан Мавжуда Қурбоновалар химия, математика соҳасида баҳслашишарди. Уларнинг дилида шу соҳада ўқишни давом эттириб, мўъжизалар яратиш орзуси!

Орзуга айб йўқ. Зеро, ҳозирги ёшларимиз орзу-умидлари шубҳасиз, рўёбга чиқади. Улар қўлини қаерга чўзишса етадиган бахтли замонда яшаяптилар.

Театр майдони тунги жилвакор нур қўйнида нақадар фусункор чирой касб этган. Фонтан инжуларида камалак ранги рақс этади. Чор атрофда суратлар, паннолар, байроқлар, гуллар... Йигит-қизлар кулгуси, шодлиги, шўхлиги майдонга алоҳида руҳ киритган.

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Бобожонова, академик-олим Қори Ниёзий, ўқитувчи Қ. Абдуғаниева, ўқувчи М. Зияевалар ёшлик байрами — «Тошкент тонги» шодиёнаси қатнашчиларини қизғин қутладилар. Ўқувчи Костя Чурсин икки мингинчи йилда мактабни битирадиган йигит-қизларга шу шодиёна иштирокчилари номидан ёзиб қолдирилган мактубни ўқиб берганда қарсаклар янгради.

Ўйин-кулги, байрам тантанаси давом этади. Таниқли артистлар, ҳаваскорлик коллективи аъзолари ўз санъатларини намойиш этиб, ёш дилларни хушнуд қилади. Ҳар ёнда қўшиқ, куй, кулги, ҳазил-мутойиба. Ёшларнинг жонли гурунги авжида.

Биз шу куни тантаналарда қатнашаётган Октябрь районидаги Куйбишев номли 1, Ленин номли 28, 123 ҳамда Киров районидаги 63-мактаб битирувчиларининг гурунгларида иштирок этдик, улар шодлигига шерик бўлдик, муваффақиятлари билан чин дилдан қутладик.

Мана, тонг ҳам ёриша бошлади. Янги тонг — меҳнат, ижод, бахт тонги отди. Чинакам ҳаётга йўлланма олган ёш юраклар бу тонгга меҳр ва суқ билан боқдилар, уни ўзларининг орзу-умидлари ушаладиган илк ҳаёт тонги, деб муборакбод этдилар.

А. ЮСУПОВ,
М. МАҲМУДОВ,
А. МАЪЗУМОВ.

САНЪАТКОРЛАР — ЖУРНАЛИСТЛАР МЕҲМОНИ

Пойтахтимиз Тошкентда сўлим ёз кунларида Иттифоқимизнинг ҳамма томонларидан санъаткорлар коллективлари меҳмон бўлмоқдалар. Улар Тошкент қурувчиларини, минг-минглаб томошабинларни мамнун қилмоқдалар.

Кеча Ленин орденли Сурхондарё областининг санъаткорлари журналистлар билан учрашдилар. Бу учрашувга «Совет Ўзбекистони», «Тошкент ҳақиқати» ва бошқа газеталарнинг ходимлари қатнашдилар.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг редактори ўртоқ М. Қориев Сурхондарё область театри коллективини журналистлар номидан қизғин табриклаб, уларни пойтахтда ўтаётган гастроли муваффақиятли бўлаётганини таъкидлади. Театр директори Муҳиддин Мажидов бу учрашувда театрнинг ижодий йўли ҳақида сўзлаб берди.

Учрашувда театрнинг кўзга кўринган артистлари ўз санъат программаси намуналаридан ижодий ҳисоб бердилар.

Тошкентдаги гастролларини муваффақият билан тугатиб, эрта-индин қардош Қозоғистоннинг Жанубий шаҳар районларига йўл олаётган санъаткорларимизга журналистлар ташаккур айтдилар.

Ю. ҲАМДАМ.

ҲАЖВИЯ

ЎТМАС ИМЗО

РУСТАМ чойхонада ҳеч кимга гап бермай керилиб сўзларди.

— Хе оғайни, онамиз бизни меҳнатга туққан. Дутор созанда қўлида қандай сайраса, кетмон бизнинг қўлимизда қилич бўлиб кетади. Тахтачага номингизни ёзиб қўямиз, деб мени чўчитмай қўя қолинг, елкаси офтобда куйган йигитларданмиз, дўндириб ташлаймиз...

— Намунча атир совундек кўпирмасангиз, аввал қойил қилиб қўйинг, кейин керилинг-да Рустам полвон, — унинг сўзини бўлди тўрироқда газета варақлаб ўтирган ўрта ёшлардаги киши, — отга тишини кўриб, деҳқонга ишини кўриб баҳо беришади. Мана эртага текширувчилар борармиш, ана ўшандан кейин ҳар қанча гапирсангиз ярашаверади...

Рустам гапи бўлинганига эмас, ўсал бўлганига анави одамга еб-қўйгудек қаттиқ қаради. Олдидаги бўш чойнакни суриб қўйди. Шеригининг чой чақирайми, деган гапига ҳам парво қилмай сурилиб ўрнидан турди. Жим бўлиб қолган чойхонадан тақ-туқ юриб ташқарига чиқди. Эшик орқасига ўтиши билан кимдир боягн кишига:

— Бекор қилдингиз, кўнглини ранжитиб, — деган ҳам эдики яна остонада Рустам пайдо бўлди. У яна боягидек қиёфада жойига бориб ўтирди. Чой чақирди, уни шопириб-шопириб қайтарди. Пиёлага қуйиб бир хўплам ичиб бўлиб, сўнг танбеҳ берган кишига жавоб қилди.

— Шунақами, олдин ишни қойил қилиб қўйиб кейин керилайликми! Сизга ёқмадими сўзимиз. Бирор марта чала ишимизни сиз бажариб берганмидингиз...

— Рустамполвон сиз гапнинг қийиғини қидирманг, илгари билиб бўлмасиди кимнинг қандоқ ишлаганини. Қўшоқ ичида битта-яримта бўшағи ҳам ўтиб кетаверарди. Энди ҳар бир одамнинг иши тирноқ юзасида, шуни айтдим холос...

— Қаёқдан биласиз менинг ўн беш кунлик ишим яхшими, ёмонлигини, ёки сиз текширишдан ўтказиб чиқдингизми?

— Текширишдан-ку ўтказганим йўқ, аммо кўзим тушганди кетмон ташлашингизга, балки мен янглишаётгандирман...

— Оббо сизей, кўзингизнинг қири тушганига шунчалик деяпсиз, текширувчи бўлиб қолсангиз дейман бизга кун йўқ эканда...

Рустамнинг кўнгил ойнаси туманда қолган ойнадек хира тортиб уйга қайтди. Аллавақтгача ғудраниб ховлида юрди. Тушида ҳам ўша одам билан ади-бади айтиб чиқишди. Нонушта нохушликда ўтди. Хотини Солиябибининг, «Ҳа сизга нима бўлди», деган сўзига «тезроқ сигирингни соғиб, далага жўнасангчи» жавобини берди.

Текшириб ишни қабул қилиб олувчилар кун ботарга яқин келишди. Рустам улар орасида раис ҳам, ҳеч бўлмаса агроном бўлади деган гап-сўзларга ишонмаганди.

— Ҳаммани қўйиб раиснинг увотма-увот юриб иш текшириб олиши қолибдими. — деган эди у.

Йўқ одамларнинг гапи тўғри чиқди. Раис, участка бошлиғи, звеновой бир чекадан текширишга тушишди. Биринчи бўлиб Рустамни кеча чойхонада мулзам қилган Ўлмаснинг номи ёзилган тахтача рўпараси текширилди. Рустам «ҳа, қўлга тушарكансан-ку», дегандек икки қўли белида ўша ёққа мағрур тикилиб турди.

— Жуда соз, ўт йўқ, тупроғи майин, мана, ведомостга имзони чекинг...

Навбат Рустамнинг хотини Солиябиби қаторларига келди. У ҳам аъло олди. Раис аёлни табриклаб, кассир ёнига чақирди. У қўлига қалам олган ҳам эдики, Рустам томоқ қириб йўталди-да, улар томон яқинлашди:

— Кассир ука, аянгизни уринтирмай қўя қолинг, мен қўл қўйиб юбора қолай... Бу овозни эшитиб Солиябиби ханг-манг тўхтаб қолди, орқага бир-икки қадам чекинди. Лекин шу пайт раис Рустамга юзланиб уни ховиридан тушириб қўйди.

— Нима, Солиябиби қўл қўйишни билмайдими, сиз еттинчидан тўқимни ёнбошга олган бўлсангиз, у ўнинчини тамомлаган. Андишанинг оти қачонгача қўрқоқ бўлади. Келинг, синглим, қўл қўйинг, пулни санаб олинг. Билиб қўйинг Рустамбой, аёлингизнинг оладиган пулига сизнинг имзонгиз ўтмайди...

Рустам турган жойида қотиб қолди. Звено бошлиғи, «ҳа Рустам ака, сизнинг қаторларингизни кўришаяпти» деганда ўзига келди. Кечаги таънадан, бугунги танбеҳдан ўсал бўлган Рустам хато иш қилиб қўйган ёш бола сингари мўлайиб қараб турарди. Унинг номи ёзилган қаторлар ҳам қадам-бақадам юриб текшириб чиқилди. Саёз юмшатилган, ўтига тупроқ тортиб кетилган жойлар, илдизи очилиб қолган ғўзалар кўрсатилди. Охири раис:

— Ишингизни баҳоси икки, — деди ва звеновойга қараб: — Ҳозирча пул берилмасин, айтилган жойларни тузатсинлар, қайтадан кўриб, кейин...

Ўлмас ҳолинг қалай Рустам полвон, деб унинг юзига солмаган бўлса ҳам ёнидан ўтиб кетаётиб:

— Бу тахтачаси тушмагур ёмон чиқди-ку, — деб қўйди.

Одамлар ҳам қизиқ, Рустамнинг илгариги полвон лақаби ўрнига «Ўтмас имзо» деб лақаб қўйишганмиш...

С. МАҲКАМОВ.

ҚИШЛОҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

МАДАНИЙ ҲАЁТ КЕЧИРМОҚДАЛАР

«Партия XX съезди» колхозида ҳам анчагина ишлар амалга оширилмоқда. Бу йил колхозда 65 хонадонга «зангори олов» киритилади. 13 та турар-жой бинолари қурилади. 15 километрга водопровод қувурлари ётқизилади. Колхознинг сут-товар фермаси ҳам электрлаштирилаётир. «Октябрь 40 йиллиги» колхозида «зангори олов» ҳам етиб келди. Яқин кунлар ичида бу колхоз хонадонлари ҳам арзон ва қулай газдан фойдаланадилар.

ОБОД ҚИШЛОҚ

Охунбобоев номли колхоз кундан-кунга ободонлашиб бормоқда. Колхозда янги-янги бинолар барпо этилмоқда. Айни шу кунларда колхозчиларга иккита магазин, 500 ўринли кинотеатр, сартарошхона, ҳаммом ва иккита болалар боғчаси намунали хизмат кўрсатмоқда.

Ўтган йили колхозда 7 та типовой дала шийпони, иккита минерал ўғитлар сақланадиган омборхона, буғдойхона ва бошқа иншоотлар қурилиб фойдаланишга топширилди. Колхозда бу йил ҳам анчагина ишлар амалга оширилмоқда. Ҳозир колхозда тўртта типовой дала шийпони, ёзги кинотеатр, янги меҳмонхона каби қурилишлар тезкорлик билан амалга оширилмоқда. Бу объектлар қурувчиларнинг юбилейга совғасидир.

МАРКАЗЛАШГАН ОШХОНА

Колхозчилар айни долзарб кунларда пахтазорда бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Уларга қулайлик яратиб бериш учун Пискентдаги умумий овқатланиш бўлими ходимлари райониинг Калинин номли колхоз аъзоларини ҳар куни иссиқ овқат билан таъминламоқдалар. Колхоз марказида 500 ўринли ошхона қурилган. Колхозчилар ҳар куни иссиқ, мазали овқатни истеъмол қилмоқдалар. Мана шундай ошхона яқин кунларда Охунбобоев номли, Свердлов номли, «Ленинизм» ва бошқа колхозларда ҳам ташкил этилади.

ЯНГИ ЧОЙХОНА

Яқинда Свердлов номли колхоз аъзолари учун янги чойхона қурилиб фойдаланишга топширилди. Анҳор бўйига жойлашган шинам чойхона колхозчиларга манзур бўлмоқда. Колхозчилар баракали меҳнатдан кейин бу ерга келиб газета-журналлар ўқишади ва гурунглашишади.

ЯХШИ ҚУЛАЙЛИК

Яқинда «Қорабоғ» қишлоғида 80 точкали автомат телефон станцияси қурилиб фойдаланишга топширилди. Бу билан районнинг Тимирязев, Жамбул, Мичурин ва бошқа колхоз ҳамда муассаса ишчиларига қулайлик яратилди.

О. АБДУРАҲМОНОВ,
Бўка райони.

ҲОДИСА

АБДУСАТТОРНИНГ ХАЛОСКОРИ

Оренбург кўчасидаги 22-поликлиника ҳовлиси атрофида ўйнаб юрган Абдусаттор тўсатдан ҳовузга тушиб кетди. 3 метр чуқурликдаги ҳовузда бола талпинар, сувни ҳарён сачратиб гоҳ чўкиб, гоҳ қалқиб турарди.

Тушлик овқатга чиқиб келаётган Ботиржон воқеани дарҳол тушунди. Кийим-пийими билан ўзини сувга отди. Ҳолдан тойган болани эпчил ҳаракат қилиб четга олиб чиқди. Ҳушига келтирди. Сўнг уйига олиб кирди.

— Ўйинқароқ болага огоҳ бўлиш керак, — деди у фарзандини отасига топширар экан.

3-нон заводининг ишчиси Абдужаббор Шомирзаев 6 ёшлик севимли ўғли Абдусатторнинг халоскорига миннатдорчилигини қай сўз билан изҳор қилишни билмасди.

— «Тошкент ҳақиқати» газетаси орқали Тошкент хўжалик буюмлари заводининг ишчиси Ботиржон Муҳаммаджоновга оиламиз номидан чексиз ташаккур билдирамиз. Ботиржон исми жисмига монанд йигит экан. Раҳмат! — дейди А. Шомирзаев.

М. СОАТОВ.

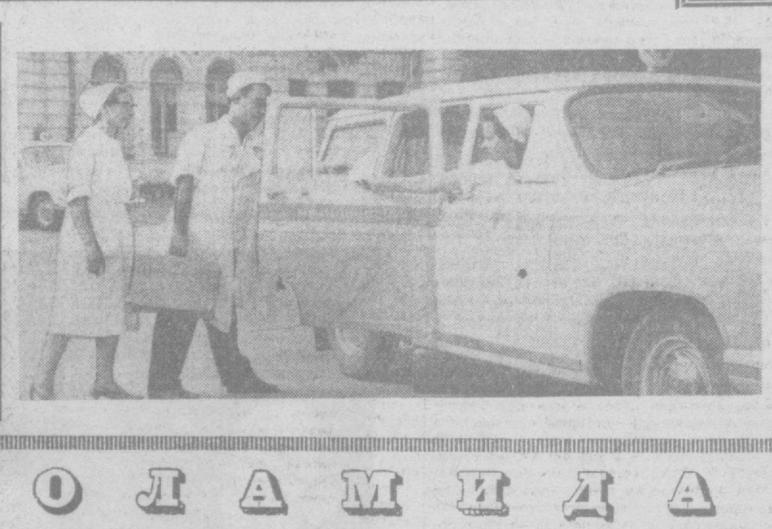

Пойтахтимизнинг «тез ёрдам» станцияси коллективи аҳолининг саломатлиги йўлида жонкуярлик кўрсатиб ишламоқдалар. Беморларга ўз вақтида медицина хизмати кўрсатмоқда. Суратда: 3-подстанциянинг доктори Л. Ёқубова бошчилигидаги навбатчи ҳамширалар беморнинг уйига шошилишаяпти.

Р. Жуманиёзов фотоси.

ФАН ОЛАМИДА

СУВ ВА МАГНИТ

А. А. Скочинский номидаги кончилик иши институтининг бўлим мудири профессор В. И. Классен Қозоғистон олимлари кенгашида қилган докладини «магнитланган» сувнинг ғалати хусусиятларига бағишлади.

Олимлар турли технология процессларида, масалан, руда ва кўмирга ишлов беришда, саноат оқинди сувларини тозалашда, бетон пишиқлигини оширишда шундай сувдан фойдаланиш имкониятларини муҳокама қилдилар.

Биологлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари жуда қизиқарли кузатишлар қилдилар. Чунончи, «магнитланган» сув билан суғорилган баъзи ўсимликларнинг ўсиши 20—40 процент тезлашганлиги аниқланган.

КАЛЛА ҚИЛУВЧИ БАЛИҚЛАР

Узоқ Шарқдаги тунец балиқ овлаш базасининг балиқчилари жанубий денгизлардаги балиқларнинг ғалати хулқ атворини кузатдилар. Тунец балиғи сингари қармоқ билан овланадиган марлин балиғининг қилиқлари айниқса ғалатидир.

Қармоқ тортила бошлаганида марлин унча безовталанмайди, лекин у балиқ овлаш кема бетига чиқарилганида аввало тўлғанади, сўнгра юқорига отилиб, учраган ҳамма нарсани «калла қилади». Одатда марлин вазни 60—200 килограмм, баъзилари эса 700 килограммгача бориши назарда тутиладиган бўлса, албатта, унга дуч келганнинг омон қолиши қийин.

«Светлий луч» базасига қарашли кема қозиғига қадалиб қолган марлин тумшуғи ана шундай калла қилиш тўғрисида эсдалик бўлиб турибди. Балиқ ўзининг «шамшири» билан кема ёғочини тешиб ва тумшуғини синдириб, денгизга ағанаб тушган ва майиб бўлиб қолган.

ТУМАНЛИКЛАР «РЎЙХАТИ»

ТАСС мухбирининг Олмаотадан хабар беришича, Қозоғистон Фанлар академиясининг астрофизика институтида газ-чанг туманликлар каталоги тузилган. Унда юлдузлар орасида тўпланган юздан ортиқ жуда баҳайбат чанг ва газ тўплари тўғрисида хилма-хил маълумотлар бор. Кўпгина олимларнинг тахминлашларича шундай чанг ва газ тўпларида янги юлдузлар пайдо бўлади.

Янги иш — Қозоғистон астрофизикларининг денгиз сатҳидан 1450 метр баландликдан тунги осмонни кўп йиллар мобайнида кузатиш якунидир.

ҲАММАСИ АСАЛАРИЛАР ҲАҚИДА

Грузия қишлоқ хўжалик министрлиги асаларичилик станциясининг илмий секретари, биология фанлари кандидати Зураб Макашвили Европа мамлакатларида асаларичиликнинг ривожланиши тўғрисида ҳикоя қилувчи бой медаллар коллекциясини тўплади.

Кўп вақт ўтганлигидан хиралашиб қолган медаллар қиёфаси ғоят хилма-хил. Улар орасида нодир медаллар ҳам бор. 1865 йил рус ихтиёрий экономика жамиятининг 100 йиллиги шарафига зарб қилинган медаль юзига похолдан қилинган асалари уяси тасвирланган. Коллекцияда рус асаларичилар жамиятининг турли йилларда чиқарган медаллари бор. Зураб Макашвили асаларичилик терминларини ҳам тўплайди. Унинг асаларичилик соҳасида босмага тайёрлаб тугатаётган олти тилли луғати айниқса зўр қизиқиш туғдиради. Рус, грузин, латин, инглиз, немис, француз тилларидаги тўрт минг сўзда асаларичилик соҳасидаги барча маълум тушунчалар бўлади.

Э. ЭЗУГБАЯ.
(ТАСС мухбири).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

(3-канал)

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси.** 18.00 — **Телевизион янгиликлар.** 18.20 — **Қуёшли йўллар чорлайди** (болалар учун). 18.50 — **Телевизион янгиликлар** (русча). 19.00 — **Ризқ-рўзимиз ғалла** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 19.20 — А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. **Сабъаи сайёра.** 19.40 — **Якка созандалар концерти.** 20.25 — **Эшиттиришлар программаси.**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.30 — **Интервидение.** Э. Тельман. 21.00 — **Телевизион янгиликлар.** 21.20 — **Москвада Туркманистон ССР ҳафталиги.** Ашхобод телевидение студиясининг эшиттиришлари. 23.30 — **Телевизион янгиликлар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

(5-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси.** 18.00 — **Қуёш қизи** (мультфильм). 18.20 — **Оқ тиш** (бадиий фильм). 19.50 — **Телевизион янгиликлар.** 20.00 — **Яхши кайфият** (балет сюитаси).

Ўзбек тилида: 20.45 — **Биз ишчи синфи** (ҳужжатли фильм). 21.05 — **Республика композиторларининг янги асарлари.** 21.35 — **Тирилиш** (бадиий фильмнинг биринчи серияси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

(9-канал)

Рус тилида: Эшиттиришлар программаси. 18.00 — **Ўсмирлар учун эшиттириш. Рельсдаги одам** (ҳужжатли фильм). 18.40 — **Планкетт Корневиль қўнғироқлари** (оперетта) 20.35 — А. ва П. Тур. Қочкин. М. Горький номидаги Кустанай область драма театрининг спектакли.

КИНО

Қишки бинода

Килиманжаро қори — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», НАВОИЙ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бумеранг — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Айболит-66 — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Ўтмиш билан учрашув — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Биринчи кўлқоп — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Акваланглар сув остида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1 да).

Олеко Дундич — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Ёзги бинода

Кеча, бугун, эртага — «ФЕСТИВАЛЬ».

Бумеранг — КАФАНОВ номли, «ВАТАН».

Аччиқ донлар — «РАКЕТА».

5 июлда

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИНИНГ КУРАШ МАЙДОНИДА

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТЬ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

хайрлашув концерти бўлади

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

6 июль

эрталаб соат 10 дан бошлаб факультетлар бўйича Очиқ эшиклар кунини ўтказади:

архитектура факультети — Ўзбекистон кўчаси, 16 уй,

қурилиш факультети — Я. Колас кўчаси, 16 уй.

химия-технология факультети — Т. Шевченко кўчаси, 1 уй.

механика факультети — М. Горький кўчаси, 57 уй,

самолёт-қуриш факультети — М. Горький кўчаси, 57 уй,

инженер-физик факультети — Ульянов кўчаси, 3 уй.

энергетика факультети — Ульянов кўчаси, 3 уй.

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

7 июлгача

ПИСКЕНТ ШАҲРИДА

(универмаг биносида ва унинг филиалида)

тайёр кийимларни сотиш кўргазмаси ўтказилади

Сотиш-кўргазмасида эркаклар, хотинлар ва болаларнинг кийимлари бўлади.

Сизни сотиш кўргазмасига таклиф қиламиз!

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35212, Редактор ўринбосарлари — В35885 В31232. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050 Совет ишлари маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01013. Индекс 64970 А. 1694.